

GETROUWE AANKLEVERS VAN 'T HOOGVORSTELYK HUIS

**Brieven van A. Rotterdam,
predikant te Zuilen en Steenwijk
aan
J. Royer, hofpredikant van
stadhouder Willem V**

1752 - 1780

M.L. Hansen (ed.)

**GETROUWE AANKLEVERS
VAN 'T HOOGVORSTELYK HUIS**

**Brieven van A. Rotterdam, predikant te Zuilen en Steenwijk
aan
J. Royer, hofpredikant van stadhouder Willem V**

1752 - 1780

Inhoudsopgave

Inleiding	7
De correspondentie	9
Index	38

Inleiding

De ‘Meden Arbeider in het werk des Heeren’, Arnoldus Rotterdam (?-1781), predikant te Zuilen en Steenwijk, schreef tussen 1752 en 1780 vele brieven aan Jean Royer (1705-1783), predikant in de Waalse kerk te Den Haag en - wat voor Arnoldus Rotterdam veel belangrijker was - predikant aan het stadhoudelijk hof want, zo vond dominee Rotterdam, ‘onder wiens Lommer zit ik veiliger als onder de schaduw van de Oranjeboom!’

Royer was een vertrouweling geweest van gouvernante Anna, de weduwe van stadhouder Willem IV, en na haar dood werd hij voor haar zoon stadhouder Willem V en diens echtgenote prinses Wilhelmina van Pruisen tot steun bij de opvoeding van hun kinderen. Daardoor had hij gemakkelijk toegang tot het hof en werd door Arnoldus Rotterdam benaderd met verzoeken over benoemingen en bescherming bij confrontaties met predikanten, classis en kerkenraad. Ook probeerde Rotterdam via Royer en de stadhouder alsnog zijn achterstallige salaris te ontvangen.

Als dank voor de bemiddeling ontving Royer veel eerbetuigingen, veel goede wensen en af en toe een zuiglam. De stadhouder werd bij zijn doortocht door Steenwijk - de toenmalige standplaats van dominee Rotterdam - verblijd met een feestelijke boog die de dominee door de kunstenaar Renesse uit Zwolle voor zijn woning had laten maken. Hij was in zijn nopjes met de waardering van Willem V voor het moois.

Dominee Rotterdam presenteerde ook meerdere exemplaren van zijn eigen werk, zoals zijn vele preken die hij in eigen beheer liet drukken en binden, aan Royer met het verzoek deze uit te delen aan hooggeplaatste personen. Er was altijd een exemplaar voor de stadhouder bij.

Het contact tussen beide predikanten verliep - voornamelijk - per brief. Hoewel de kerkelijke onderwerpen de hoofdmoot in de correspondentie vormen, is er toch ook ruimte voor klachten over gebreken en ziekten en andere ongemakken. Rotterdam deed regelmatig de groeten aan mevrouw Royer-Hoeufft van Ooijen en aan de beide zonen van het echtpaar van wie er één als secretaris in dienst van de stadhouder was.

Arnoldus Rotterdam was getrouwd met Johanna van Battum. Hun zoon Jans van Battum Rotterdam waagde zich ook aan het maken van een vers en stuurde een drietal exemplaren naar Royer met het verzoek de stadhouder en de prinses er mee te verblijden.

In deze transcriptie zijn ook een paar brieven van andere personen opgenomen waarvan de inhoud in direct verband staat met de correspondentie tussen Rotterdam en Royer.

De correspondentie bevindt zich in het Historisch Centrum Overijssel te Zwolle, Archivalia VORG, inventaris nummer 475.

Voor de transcriptie golden de volgende regels:

- De spelling, interpunctie etc. zijn zonder wijzigingen overgenomen.
- De door de editeur toegevoegde paginanummering staat tussen [vierkante haken].
- De onderstrepingen zijn gecursiveerd.
- Aanvullingen op een tegenoverliggende pagina of teksten in de marge zijn tussen (ronde haken) in de tekst gevoegd op de door de schrijver aangegeven plaatsen.
- Onleesbare teksten zijn vermeld als < -- > en slechtleesbare teksten staan eveneens tussen <punthaken>.
- Toevoegingen in een ander handschrift op de adreszijden staan tussen {accolades}.
- De namen van personen (en functies) zijn zoveel mogelijk in nationale biografieën opgespoord en in de index vermeld. Maar niet altijd bleken namen en functies te vinden, zodat daar toelichting ontbreekt.

De correspondentie

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 1 september 1752.

WelEerwaarde Geleerde Heer

De vrindelyke verzekeringen van den Heer Schyer dat UEerw: myne Letteren gunstig zoude ontfangen hebben my de Vrymoedigheid gegeven om dezelve aan UEerw (hoewel denkelyk by UEerw: onbekent) heden toetezenden.

Myn verzoek bestaat in de eer te mogen genieten om, met voorweeten van haar Koninglyke Hoogheid, myn werk, dat het ligt zal zien zo ras de plaaten gesneden zyn aan de Doorlugtige Kinderen van haar Kon: Hoogheid te mogen opdraagen.

Wat het werk belangt. Het zelve behelst een geschiedenis van Nederland zedert het sluijten van den Utrechtsen Vrede, ofte van den Jaare 1713 tot den Jaare 1752 ingeslooten, geschreven met een oogwit om de wonderen van Gods voorzienigheid met Nederland, en wel byzonder zedert den Jaare 1747 gehouden, hoe het zelve door het verstandig beleid van Zyne Doorlugtige Hoogheid G M uyt haare Gevaarlyke omstandigheden is geret, en tot die rust en vrede gebragt is, dewelke we nu door de Goddelyke Lankmoedigheid nog bezitten; na myn talent klaar en kragtig voor ogen te stellen; ten einde Nederland daar door werden aangespoort, om de gezegende Werktygen, welke God tot behoudenis van Godsdienst En Vryheid gebruykt in [2] Zegenryke Nagedagtenisse tehouden, en des te vieriger werde aangespoort om den Heere der Hyerschaaren te smeeken, dat zyne Goedgunstigheid haare Koninglyke Hoogheid mitsgaders de Vorstelyke spruyten; de plegtankers van onse behoudenis bewaare, zegene etc tot in lengte van daagen!

Ik twyfele niet of UEerw: zal de gegrondheid van myn begeerte zien, om dit werk aan de Vorstelyke Kinderen eerbiedig optedraagen.

Onder wiens Lommer zit ik veiliger als onder de schaduwe van de Oranjeboom! Edog UEerw: gelieve te weeten, dat myn' werk behelst een vervolg van herboek van wylen den Heer Predikant Blomhert, wiens boek onder den Titel *geschiedenissen van Nederland hoe het zelve voor wonderen van Gods Voorzienigheid door het beleid der Prins en van Oranje is verhoogd, verlost &c* aan haare Doorlugtige Hoogheeden in den Jaare 1735 is opgedraagen waar voor de Po[r]traetten van Haare Hoogheeden geplaatst zijn. etc,

Van dit boek zyn zedert het Jaar 1735 meer dan vyfduyzent exemplaaen ~~V~~kogt, en met smaak gelezen. het vervolg van my is met dat doel ter drukpers overgegeven om de vrymoedigheid te neemen van by des zelfs uijtgaave, de Doorlugtige Spruijten van Haeren [3] Kon: Hoogheid, met den opdragt eerbiedig aantespreken, waarom De boekHandelaars de Heer Schyer verzogt hebben aan haar Ed. de tekeningen, van gemelde Vorst: Kinderen te verzorgen; gelijk dezelve bereids met genoegen ontfangen zijn, en den Plaatsnyder overgegeven.

Nu geloove UEerw: myn oogmerk te zullen vatten En Vertrouwe dat UEerw: niet zal onderlaaten om Haar Koninglyke Hoogheid, mijnent weegen te verzoeken, dat de opdragt met voorweeten van Haar Hoogheid daar voor geplaatst mag worden

Ik hebbe onder de aangenaamste uren van myn Leven gerekent, als ik de eer hadde voor enige Jaaren de allervrindelykste toespraak van Hunne Hoogheeden te moogen genieten; en verwagte dat my ook deeze eere en vryheid zal vergunt worden.

Ik verzoeke UEerw. moeite in deezen aantewenden en zal mij vereert vinden als ik van UEerw. des aangaande een gunstig andwoord zal bekoomen.

Midderwyl beveele ik UEerw: in des Allerhoogsten bescherming, onder toebidding dat, Uw Eerw: gewigtig werk op alle wyze gezegend zij, om UEerw: [4] Gebeden voor haare Doorlugtige Kon: Hoogheid en des zelfs Dierbaare Vorstelyke spruyten met alle de smeeking van Gods Dienaaren en de Getrouwe in den Lande mogen gezegend ende verhoort worden - zo zal het ons Lieve Vaderland ende Kerke in het zelve welgaan tot in Lengte van daagen!

Ik blyve met alle agting
WelEerwaardeGeleerde Heer!

Zuylen
den 1. Septemb^r
1752

Dienstveerdige Dienaar &
& Meden Arbeider in het
werk des Heeren
Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 8 september 1752.

WelEerwaarde Geleerde Heer

Met het uysterste genoegen hebbe UEerw: aangenaame, en zeer beleefde Letteren ontfangen, en met dankzegging verstaan dat Haar Kon: Hoogheid my de eer vergunt heeft om 't vervolg van Blomhert aan den Doorlugtige Kinderen van haare Koninglyke Hoogheid te moogen opdraagen, en vervolgens aan Haar Kon: Hoogheid te moogen aanbieden.

Ik vinde my grootelyks vereerd en ben niet magtig om 't gevoelen van myne erkentenis lewendig uytedrukken. het sterkt mijn yver, en is mij een gelukkig voortteeken van eene goeden uytslag.

Ik bedancke UEerw: met deezen voor de aangewende moeite en zal niet nalaaten om UEerw: vrindelyke beleeftheid altoos in Erkentnisse tehouden - ik ben verlangende na gelegenheid om in Persoon UEerw: van myne agting en genegentheid te Vzegelen. De Allerhoogste vervulle de begeerte van zyn Volk en Knegten ten goede van het Doorlugtig Huijs van Oranje, waar meeden ik mijne Smeekingen vereenigen; op dat Land en Kerk groeie en bloeien mag als in de daagen van oudts!

de Heere Zegene UEerw: in allen opzigten, en sterke UEerw: met de Kragt van Zynen Heiligen Geest in 't gewigtig werk!

ik hebbe de eer my te noemen met alle agting

Zuylen
8 september 1752

WelEerwaardeGeleerde Heer!
U Dienstveerdige Dienaar &
zeer Vpligte Meden broeder
Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 16 september 1755.

Weleerwaarde Heer, Zeer geëerde Medebroeder

Met dezen legge ik myn' pligt af, UWEerw: vrindelyk dankzeggende voor de laaste vrindelyke opwagting te Zoesdyk. De Heer Professor, en des zelfs Schoonzoon hadden my Vzogt UEerw: van hunne agting te verzeekeren. Ik hadde gehoopt dit mondeling te doen. Maar het spoedig vertrek heeft ons verhindert. Ook is ons jongste kind Hendrik Gerard na vijf weeken en twee dagen geleefd te hebben in Gods Ryke overgehaalt, waar van wy UEdl. met deezen Kennis geven. Voorts vinden mij verpligt UEdl. aangaande de Leidsche Academie te erinneren, en hoe noodzakelyk het zij dat er een man van de oude studie in plaats van de Professor Esgers geroepen worde. Ik hebbe niet nodig de Persoon van de Professor van Irhovên te recommanderen; maar vertrouwe dat UEdl. desselfs schriften geleezen hebbende, nader en meer genoegen zult bekomen hebben; om zijn E. Persoon daar

't mogelijk is tot welzijn der Academie vordelyk te zijn. Ik hebbe een brief dezen aangaande zyn Excellentie de Generaal Burmannia [2] Geschreeven. Misschien kome voor mijn vertrek naar Steenwijk in den Hage. Immers zo 't mij mogelijk is. Ik hebbe de eer, na offertens van my & de mijnen, en toebidding van allerlei heil, my te noemen

Weleerwaarden Zeergeleerde Heer,
Veelgeagte & Medenbroeder

Zuylen
16 Septb^r
1755

Dienaar, en zeer
genege Medebroeder in Christus
Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: Een Eerwaarden Zeer geleerden Heere / Den Heere / J. Roijer / Waardig, en Veel geagt Predikant in zijne / Gemeente, en Hofprediker van Haare / Koninglijke Hoogheid in / 's Hage.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 16 december 1755.

Weleerwaarde ZeerGeleerde Heer
Veelgeëerde Medenbroeder

Vinde mij verplicht met dezen te berigten, dat ik onder het gunstig geleide Gods, in gezondheid tot Steenwyk ben aangekomen, met alle liefde ontfangen, en nog dagelyks met veele blyken van genegenheid bejeegent worde. De Gemeente schijnt mij toe zeer voldaan te zijn - De lust tot den godsdienst wakkert op. En ik hebbe moed, zo mij een goed collega toegevoegt werde hier, tot veel vrede, en welzijn te kunnen arbeiden. Wij hebben reets een Agttal geformeert, dat ter approbatie is overgegeven aan de Heeren van de Magistraat; doch teffens omtrent twee weeken op 't stadhuis is blijven leggen. De Rede is deze, zo verre ik begripte, dat men gaarne deze, of geene tot Predikant wilde bevorderen, daar mogelijk nog Kerkenraad nog gemeente zin toe heeft. Eerst heeft men sterk gewoelt voor eenen *Benjamin Taats* te *Yssendyken* die niemand bekend is, dan Een Heer van de Regeering alleen op recommandatie van zynen Neeve. Daar na heeft men het anker laten vallen voor d^s Couperus Predikant te Wouds-end, die men vreest, dat op het Agttal zal bygezet worden. Nu schynt het dat deze, voor Taats, Geene voor Couperus, zig wil laten zien, Doch te gelyk, dat men (zo 't gerugte gaat) of voor deze, of geene, heul en hulpe zoekt ten Hove, om [2] dus genoeg te krijgen. Ik neeme der halven den vrijheid UEerw: te schrijven, en rond borstig te zeggen: zo mij de zaak voorkomt, is niets magtiger om den harmonie te breeken, en de zoete rust te stooren, dan by aldien eenige Heeren dit zoude onderneemen. Den Kerkenraad zoude zig verzetten, en ongetwyfelt een en ander Lit uit de Regeering in de Kerkenraad zettende. Voor 't overige is de studie van den Heer Taats niet van de smaak, v[a]n de Heer Couperus een Discipel van de Professor Fenema, die in deeze Provintie, veel minder in deeze stad dienstig is. Heeft de kerkenraad het genoeg om onbelemmert te mogen rontgaan 't zal zonderling tot genoeg, zelf[s] tot genoeg van den Magistraat voortgaan. Op 't Agttal staan onder anderen De Roo aan de Blauwkapelle Van Gent te Eemnes, Snetlage te Odoren, Snetlage te Ysselmuiden, Knok te Wyzel en Koten, Van der Souw te Swartsluis. Ik gelove, dat het alle de Leeden der kerkenraads onverschillig zal zijn, wie van deze zes mogte beroepen worden.

Verzoeken ootmoedig, Indien er Tentamina mogten gedaan zijn, of worden, om of de Heeren Taats of Dr Couperus, hier gerecommandeert te krijgen, daar tegen eenigzints een ooge gehouden worden. Ik verzoekere UEerw: onder inwagting van Gods bijstand, zo wij een vrije beroeping houde, de zaken zullen hier gewenscht uitlopen, En mijne wijze van doen tot eere en [3] vrede deezer stad uitlopen.

Ik verzoeken dat UEerw: ten spoedigsten mij vereëert met een Lettertje ter mijner gerustheid. Want de vreeze voor onrust maakt my eenigzints perplex. Andwoord mij zo kort UEerw: gelieve, ik weete de veelvuldige omstandigheden van UEerw:

God bewaare de Dierbaare en Vorstelyke Personen in lengte van dagen!

D. goede God zeegene UEerw. met al het goede zyner gunstgenooten en neeme UEerw: benevens

Mevrouwe desselfs Beminde, en geëerde familie in zyne hoede. Versoeke mijne offertens aan MynH^f Coulon, en den Heere <Scheuer>

Vale! ik noeme my met alle agting

Weleerwaarde Zeergeleerde Heer

Veelgeagte Medenbroeder

Steenwijk

den

16 December 1755

Eerwaardens Ootmoedigen

Dienaar en Medenbroeder

Arnoldus Rotterdam

NB. Hebbe de Historie over Taats en Couperus niet geschreven, omdat nog hoope men zal *'t laten gleijen*

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 6 januari 1756.

Eerwaarde Zeergeleerde Heer

Hooggeëerde Medenbroeder

De God Amen vervulle de gebeden van Welmeenenden in ons Vaderland, by den aanvang dezes Jaars ten goede van het gezeegende Vorstelyke Huis, gestort!

De Bron van alle zeegeningen schenke UEerw: benevens Mevrouw desselfs Beminde, en zeer geëerde familie, het uitneemenste van alle ziels en lighaams zegeningen dit en veele volgende Jaaren! Dezelve God maake U bekwaam, en een gezeegent Werktuig om de jonge Vorstelyke Personen, de beginzelen van Gods weg te doen verstaan! En zeegene Uw EeresDienst in allen opzigten!

Bedanke UEerw: zeer gediensstelyk voor de zeer aangename Letteren. Zal UEerw: altoos sparen van schrijven, doch als de nood aan de man komt, zal UEerw: hulpe verzoeken. 't Is hier voor mij wel te houden, onder het Lommer van het Vorstelyke huis; By uitslag van 't beroep zal den eere hebbe te notificeren.

Teekene my met alle agting

Eerwaarde Zeer geleerde Heer

Steenwyk

Veel geagte Medenbroeder

den 6 Januarij

1756

UWEerwaarden & Onderdanigen Dienaar

Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:

enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 14 juni 1756.

Weleerwaarde Zeergeleerde Heer

Veelgeagte Medebroeder

Steenwijk den 14 Junij

1756

Hebbe d'eere gehad bij mijn vorige te melden, dat voornemens was UWEerw: tot Dieren te komen zien. Doch horende dat UWEerw. bij het vertrek van Haare Koninkl. Hoogheid mede na den Hage waare gereist, moest mijn voornemen staken, dat by te rug komst van Haare Kon. Hoogh. hoop te

hervatten. Kan egter niet afzijn met dezen te melden hoe zeer my weedoet dat tegens *recommandatie* van zijn Excellentie de Generaal Burmania, de beroeping alhier per <plunima> is uitgebragt, op den Predikant van Swartsluis, daar alle welmeenenden zig gevleit hadden dat D^o Bijmholt bekend als een man van gaven en geleertheid, onzen Predikant zou zijn. 't Gevoel van deze onverhoopte gebeurtenis, zou zo groot niet zyn zo niet met zekerheid dorfd schrijven, dat men dien Eersten en Gezeegenden Minister van 't Huis van Oranje, benevens desselfs hoogstgeëerden Heere Broeder, vleijende met belofte van zijn *recommandatie* in agt te neemen, heeft om den tuin geleid, om als 't waare *spottende* met de *recommandatie* een ander tegen genoeggen beroepen.

Wel hadde ik nog, op myn oude standplaats zynde gehoord, dat bij het beroepen van Predikanten in grote steeden, menschen gevonden wierden die zig tegen de *recommandatie* van hoger hand derfden aanzetten. Maar nooit had ik geloofd, dat men zulks in Steenwijk zouden derven bestaan: In een stad, die, met, alle de Leeden van de regeeringe zo veel aan 't Huis van Oranje en desselfs gezegende Ministers schuldig zijn. Veel minder hadde ik durven denken, dat mannen van geboorte, zouden ondernemen de twee braafste Heeren, zo veel te [2] beloven, om daarentegen niets, en niet het tegendeel te doen.

Egter hebbe tot mijn Leedweezen 't een en ander gezien. De Heeren van de Magistraat Vedder, van Ruinen, en de Bok, stemmende Leden in de beroepinge, die den beroepinge op D^s Bijmholt konden doen uitbrengen, zonder dat wy andere stemmen benodigt waaren, hebben zig tegen d^s Bymholt verzet, zonder den drie overige Heeren, Vogelzang, Tuttel, en Ter Fevegong, benevens den Heere Secretaris dat genoeggen te willen geeven, dat zijn Eerw. is gehoord geworden, dat hier NB. niet alleen doorgaans gepractiseert is; maar ook voorleden Jaar omtrend de vier op de Nominatie staande Predikanten, en zelf[s] op *ordre* van de Magistraat onlangs by het voorheen gebroke tweetal heeft *moeten* geschieden. Schoon de eerstgenoemde Heeren weigerden zijn de geringe kosten aan den Kerkenraads leden te voldoen; alhoewel ordonnantie geven om de kosten te betalen nodeloos gemaakt, om d^s Taats te gaan horen, als hier nog geen Nominatie gemaakt waare.

Edoch alle omstandigheden te melden is mij niet wel doenlijk! Ook heeft den HWG Heer Grietman aan zijn Excellentie berigt gedaan, waar van UEerw. ongetwyffelt Kennis zal bekomen hebben.

Geen wonder dan de electie gedaan zynde, de welmeenende Heeren van den Magistraat, daar tegen hebben geprotesteert, en tot desselfs improbatie geconcludeert; zo Als dit den 11 Junij was geschied, hebben de andere Heeren een contraprotect, by hunne apperbatie ingelevert, waarby zij onder anderen zeggen hisce verbis “*waar voor in allengevalle die voorgewende recommandatie van d^s Bijmholt, wiens Qualiteiten by zeer weinige bekend zijn, en in geen deele kan worden aangezien te weten by die van d^s Van der Souw.*

Wat dunkt UWWelEerw: De *Recommandatie* is slegts *voorgewend*, de *Qualiteiten* van d^s Bijmholt zijn by *weinige* bekend, etc. etc. Doch hoe hangt dit samen in de ~~KK~~raads acte van den 6 Juny staat, waar van Burgermeester van Runen een integreerend Lit is, en als doe tegenwoordig, wanneer ik [3] voorstelde, of men d^s Bijmholt na ouwden gewoonte zou gaan horen prediken was de resolutie “*De meerderheid der Broederen oordeelden niet nodig te zyn, D^s Bymholt te gaan horen prediken, als wegens goed gerugte genoegzaam bekend, en darenboven gerecommandeert.*

De welmenende Leden van den Magistraat, hier over gevoelig hebben den 18 Junij hier tegen een ampel geschrift ingelevert. Hier in tonen deze Heeren, dat de Magistraat van Steenwijk volgens reglement van wijlen zijn Hoogheid G.M. wel heeft te letten in 't stuk van adprobatis, of de Predikanten, die alhier beroepen worden, wel vleijen met den burgerstand. Verder, dat de Electie op d^s Van der Souw gevallen, is gedaan bij de ~~KK~~raadsleden, ondersteunt van genoemde Heeren, die hier de contraparty uitmaakt, En merendeels van zyn Doorl. Hoogh. G.M. van haare ampten verlaten zijn; en haare partydigheid hebben doen blijken v[a]n 't geschil over de Vrydagspreek, en 't Ouderlingschap, by Haar Konink. Hoogh. ten genoeggen der Magistraat, afgedaan. Ook tonen deze Heeren, aan hunne Confraters, hoe D^s Bijmholt voor 10 Jaren van de Oude Regeeringe, by wylen zijn Hoogheid, ontset van haare ampten, is geweest, en hoe van die tyd af de gemeente na D^s Bymholt heeft gerijkhalst, als van zyne bekwaamheden zeer wel overtuigt, en dat men even da[a]rom het beste deel der gemeente behoorde genoeggen te geven. En om te besluiten Dus zeggen zy onder anderen met deze woorden “dat men zeer onbesonnen de ernstige *recommandatie* voor D^s Bijmholt, noemt een voorgewende excommunicatie, terwijl hen bekend is, dat dezelve gekomen is van de Eerste Minister van Haare Koninkl. Hoogheid, die dagelijks het oor heeft van de Vorstinne, en volgens desselfs bekende candeur en genereusiteit niemand zoude recommanderen, ten ware dezelve het meriteerde, en

zulks aan haar [4] “Kon. Hoogh. aangenaam, en met hoogst desselfs goedvinden overeenkomstig. Waarvan op zodane wijze een wenk te hebben ende Puer habilis et idoneus die Heeren hadden behooren genoeg geweest te zijn, om als getrouwe aanklevers van ’t Hoogvorstelyke Huis, waar van onse stad zo veel dierbare weldaden en protectien genoten heeft, en bij continuatie zal dezelve en desselfs regeering die dagelijks ondermijnt wordt, staande blijven, genieten moet, Hoogstden zelve inclination gewillig optevolgen, zonder absolutelyk te Vwagten dat Haar Koninkl. Hoogh. zig hier in direct liet zien”.

Op dit geschrift hebben de andere Heeren, schoon de welmeenende de approbatie voor een tyd aan hun overlieten, nog durven andwoorden, veel minder approberen. Maar zijn eindelijk onverwagt na Dieren gereijscht. Misschien meer om de goede Party een schrik aantejagen, als om hare belangen te bevorderen: want wat zouden zij aldaar uitgevoert hebben, daar meer dan openbaar is, hoe zeer zy D^s Bymholt hebben gekent, heulende met contraparty - de goede Party. die hier klein in getal is, een krak te geven. Immers ik sta in dat vertrouwn, dat zijn Excellentie, dien Men te Franeker omtrent d^s Bymholt heeft misleid; niet door dat zelve canaal wederom zal misleiden. De Heeren alhier verlaten van haare ampten, hebben hunne Vrinden te Franeker die zijn Eerw. aldaar keerden; gelijk zy hier thans doen.

Neem mij ten goede dat UEerw. omstandiger berigtte, en verwaerdige mij met een Lettertje, en myne Vrinden, van ’t gunt UEerw. te Dieren mogte vernomen hebben. Terwijl wy UEerw. hartelijk bidde, onze zaak te begunstigen by Haar Kon. Hoogh. UEerw. zal den Huize Gods, door D^s Bymholt te helpen na Steenwijk, dienst doen, en de harten der Oranje lieden zullen UEerw. zeegenen. Ik verzoeken mijn compliment aan zijn Excellentie. God neeme UEerw. en alle de Uwen in Zyne hoede. ik wachte een klein lettertje, al is ’t in ’t fransch tot rescriptie, en noeme my

Weleerwaarde zeer geleerde Heer UWEerw. ootmoedigen Dienaar
Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 27 maart 1759.

WelEerwaarde Heer!

Behouden te Amsterdam aangekomen zijnde, en heeden van hier vertrekkende, hebbe dezen bij den BoekV^koper laten leggen, om bij het afdrukken der Preeken UEerw. te zenden.

UWelEerw. zal hier ontfangen, 5 Exemplaren, gebonden voor Hunne Doorlugtige Hoogheeden, Den Heere Prinse Erfstadhouder, Mevrouw de Prinsesse Carolinae, De Prinsesse Douarière van Oranje, en de Prinsen van Wolffenbittel, en Weilburg.

Ik verzoeken, UEerw. ootmoedig, Hunne Doorlugtigheeden dezelve, volgens afspraak, mijnent weegen, te presentieren en vertrouwde dat UEerw. hartelijke geneegenheid meermaalen van mij ondervonden, by offerte dat geenen zal gelieven bytevoegen, dat raadzaam zult oordeelen.

Inmiddels zal UEerw. wel willen gedenken om [2] Aan Hunne Vorstelyke Doorlugtigheeden voortedraagen, dat de eere verzoeken, om bij mijne wederkomst voor Hunne Doorl: Hoogheeden in ’s Hage te mogen preediken.

Ik hebbe om dat subject, met zijn Excellentie, den Heer Burmania, gesproken, die goedvond, om nopens de Historie tot die gelegenheid te wagten, wanneer geneegen zou zijn, mij aan den Heere de Larreij te recommanderen, die daar de meeste dienst in doen kan:

Ook hebbe met de H^e Nieuwland nopens het preeken gesproken tot mijn contentement.

Hier bij zullen ook eenige Exemplaren gevoegt worden welke, UWelEerw. na genoeg zal gelieven te distribueren.

Blijve met alle offerte van agtinge Na toewensing van 's Heeren zeegen, in allen opzichte over
UEerw: Egtgenoote, en familie

	WelEerwaarde Heer
Amsterdam.	UWelEerw. Onderdanigen Dienaar
27 Maart 1759.	<i>Arnoldus Rotterdam</i>

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 en 4 blanco.
Met inliggende brief van V.V.E. Woldt aan J. Royer.

Brief van V.V.E. Woldt aan J. Royer, 31 maart 1759.

Amst. 31 Maart 1759.

Wel Eerwaarde Heer

Hier nevens een brief van D^{ne} Rotterdam met 5 gebonden exemplaren van Zijne predicatie; met versoeck die volgens Zijn WE. hier te bezorgen j dan zijn 'er nog bij drie exemplaren in Swart papier, als een voor UWE. een voor de Heer Burmania, en een voor de Heer Larreij, met versoeck die ook aan de gem[elde] Heren ter hand te stellen, waar mede UWE. de heer Rotterdam, en mij plesier zult doen. Ik ben na minzame groete en offerte van dienst

Wel Eerwaarde Heer	UW.Dienaar
	V.V.E. Woldt

Aantekeningen:
enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 18 maart 1761.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Meedebroeder!

Hoope dat het gering present, of zuig lammetje, UWelEerw: uit een vriendenhart toegezonden, niet onaangenaam zal zijn, en benevens UWEerw. geagte familie, met smaak geconsumeert worden. UWEerw: missive van den 14 dezer gaf mij die vertroostinge, van UWEerw: affectie en gediensstigheid voor en jegens mij; waar voor van harten dankzeggen, en verzoeken derzelver continuatie. Ultra posse nemo obligatur. Zal by nadere occasie, de vrijheid neme wat mijn persoon betreft, te schryven. Hebbe thans geen tyd, veel minder vrijmoedigheid om UWelEerw, wederom lastig te vallen, alleen dat ik mij gerecommandeert houde, in uwe Liefde, en de affectie van alle de uwen; die ik benevens UWEerw; na beede van heil, van mijne agtinge verzekert hebbende, mij noeme:

	WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Meedebroeder!
Steenwyk	UWelEerw: Ootmoedige Dienaar
18 Maart 1761	en Meedebroeder
	Arn. Rotterdam

Aantekeningen:
dubbelgevouwen rouwbrieff, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeergeleerde Heer / De Heer / Roijer / Zeer geagt Predikant in de Walsche / Gemeente, en Hofpreeker / van zyn Doorl. Hoogheid / den Heere Prinse Erfstadhouder / etc. etc. etc / in 's Gravenhage / Franco / Amsterdam

[Met inliggend briefje met een post scriptum:]

P.S.

Gisteren zag ik de resolutie, alhier aangekomen, over de bewuste affaires, by welke, u zelve, *tot herstelling van de ruste en Eendragt*, aan zijn D. H. wordt gerefereert om te decideren. 't Komt mij, en anderen, die dezelve geleezen hebben, 'thans zo voor, gelijk Ik altoos vertrouwt hebbe en de zaak meriteert, dat de decisie voor mijn Vrind gunstig zijn zal. En dit vertrouwe ik, zal het middel zijn, om *de ruste en Eendragt* te herstellen, dat van harten bidde:

Aantekeningen:

enkele rouwbrief, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 30 april 1766.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Meedebroeder!

Treurige, onaangename omstandigheden zijn het geweest, in welke sedert den 28 Februarij des voorleden' jaars, hoewel ten beste van Gods Kerk, gesteld ben geweest. Ook deesen hebben mij meer dan eens doen resolveren aan UWelEerw. te schrijven, doch dan wederom moed grijpende, hebbe de zaak Gode bevolen, die ook eindelijk onze pogingen gezeegent heeft. Zie hier 't geval. Een nabuurige gemeente Oldemarkt en Paaslo genaamd was vacant. De ~~ken~~raad verzocht mij, by 't formeren der Nominatie, als *Consulent en Deputatus om op de studien, gedrag en wandel der Proponenten, mij zo veel mogelijk, te informeren*. Aan deze eigenhandige onderteekeninge in den Kerkenraad, vol doe ik in alle opregtheid, als een eerlyk Predikant in zulk een zaak betaamd; van de Professoren Elsnerus, Chevallier en Berteling ontfang ik, capitale getuigenissen, aangaande drie Proponenten; maar van de Predikanten Tyken en Boskoop voor eenen Prop. Van der Steen, te Amsterdam, brieven, die nog favorabel, nog recommandabel waren, en daar na van <Ds hr> Werdenvier en van Eyken van Enkhuisen, attestatien. van zulk een schandeleuse Levenswijze van deesen Van der Steen, met een getroude vrouw, deswegens in een Verbeeterhuis geconfineert; waar van de allegatie beeter is te passeren, dan de moogelykheid te stellen dat er zulke godvergeetende menschen, onder de geestelykheid zouden gevonden worden, als uit de schandeleuse briefwisselingen, beëdigde kondschappen, als anderzins, by <classis>, sinode, en den Souverain gebleeken is.

Onaangezien alle den zaaken, zo ende also waren, hebben Seven Leeden van die ~~KK~~kenraad, alles wat in hun was, gedaan, wat 'er op was, ja meer dan betamelyk. By onze Classis wierd Van der Steen [2] <inelibigel> en onberoepelyk verklaart, uitgezondert dat Collega van der Souw, myn Collega, tegen alle de Handelingen van de Classis protesteerde, in zig als tot defensor om zulk een vuile zaak stelde, en vergaande passen tegen zyn Amptgenoot begaan. Gemelde Seven Leeden appelleerden van de sententie van de E. Classis ad Synodum, dog ook daar wierdt hun appel als onwettig geïnstitueerd, van de hand gewezen. Dus waren wy triumphant, en dagten de zaak was afgedaan. Maar Zie! ten den dage dat men tot een beroep zou treden, zagen de Seeven Leeden wel van Van der Steen af; dog lieten een acte te boek brengen, zeer calumnies voor de Classis en Sijnode.

De Classis ordonneert zulk een acte te roijjeeren, en uit het boek te scheuren, de Seven Leeden willen niet; maar doen een Proces, de Classis aan voor Drost en gerigte. En verklagen Classis en Sijnode aan de Provincie. Dog inmiddels was ik het object der Vervolginge dezer Seven Leeden, meer dan vermoedelyk door anderen, die zulks het allermint betaamd, en de toelag was om my den dienst, en het leven moede te maken. Ik wierde als <Senica> fungeerende in de Classis, <corporalit[er]> gearresteerd, en by justificatie van arrest, bleek, dat de gantsche zaak bestond, dat in een voorgaande Classis zou gezegd hebben: *Zo heeft dat Oldemarkter Canaille mij altoos geplaagd*. En gemelde Collega Van der Souw, heeft de gediensstigheid aan zyn collega wel willen gebruiken, om dit in judicio met eede te sterken; zig zelfs in de Huisbezoekinge quasi te laten arresteren, en onder eede te deponeren, over andere zaaken mij betreffenden. Vier of vijf regtbanken hebben gezweet over het in noemen van kondschappen; en 't is om te beroeren, de Attestatien de Leugenagtige, welke men ten

mynen opzigte heeft weten opte schommelen.

Ik ben, niet in staat, om UWelEerw: alle de treurigheden [3] en ondeugzaamheden, te vermelden, welke deeze Historie is vergezelt geweest. Edog de Heere regeert! De Staaten van deeze Provincie hebben voor een resolutie, een kristelijke Overheid betamende, de belangen der Kerke van Classe, Sinode en deputaten, gehandhaaft, Van der Steen onberoepelijk, en als voorschr. erkent; de Seven Leeden gecondemneert in alle de kosten aan Classe en Sinode veroorzaakt; en geordonneert zig te onderwerpen aan desfical en Sinodale decreeten, anders zullende als Perturbateurs van de gemeene rust gestraft worden etc etc.

Zijn Hoogwelgeb: gestr. de Heer Sloet tot de Haren, sessie hebbende inde Staaten Generaal, heeft mij voorleden Zaturdag agt dagen geleden, permissie gegeven, om UWelEerw: te schrijven, dat genegen was, UWelEerw: des begeerende, nader te onderrigten, wanneer met zyn HWGeb. Gestr. versprak, aan UWelEerw. het volgende te schrijven.

Onder alle die moeilijkheden, hebben de eerste zorgen van het harte gesteecken, als de zaaken op het heftigste waren, toen het Placaat van den Biddag ontving, welk Placaat ik geschiedkundig hebbe uitgebreid, preekende op dien gedenkwaardigsten Biddag, de gedenkwaardigste in den loop mijner bedieninge, de gedenkwaardigste ooit in de Republyk gezien, uit 2 Kor XI: vers 32 en 17, *Juda's vreugde galm* en *Staatelyk verbond tussen den Heere, den Vorst en het Volk* welke zo uit eige beweeginge, en respect voor het Vorstelyke Huis, als op aandrang van voornaame Luiden, indruk zal geven, met overschrijven bezig zynde.

En dewijl nu UWelEerw: weet dat de Eigenschap der zaaken medebrengh, dat zulk een werk behoore gedediceert te worden aan Zyne Doorl. Hoogheid, de Hoop en wensch der Natie [4] En het Vorstelyk Huis; zo is mijne neederige beede, dat UWelEerw: ook deeze vriendelykheid, aan mij als medebroeder bewust daar toe, de permissie, by zyne Doorl. Hoogheid, te verzoeken, met die erinnering van de voorige opdrachten mijner Werken; en die van wegens, de verafgelegenheid van 's Hage, zulks in persoon niet wel kan doen. De presentatie van het Werk, zal, in persoon zoeke te doen, byzonder als we het geluk zullen hebben zijne Doorl. Hoogheid, alhier in de Provincie te zien, gelyk de aangename berigten deswegens alle Welmeenenden verblyden!

Ondertussen kan niet mankeeren, UWEerw: van harten te feliciteren, dat God uwe dagen zo lange gerekt heeft, dat UWEerw: die *twee Lieve Beelden*, van zulk een Doorlugtigen Vader en Koninklyke Moeder, de voorwerpen van Uwe onderwijzinge vinde. Christelyke Leere, bekroond ziet met 's Hemels zegeningen, op de gebeden der Kerke, dien ik bidde, dat Jehova God, met het gantsche Vorstelyke Huis, lengte van daagen bewaare, als gekroonde Steenen in het Land van Immanuël, en, met haar Land en Kerke zegene; en UWEerw, en Gehonoreerde familie alzins zeegene en weldoe voor tyd en Eeuwigheid.

Vergeef my de langwyligheid dezer missive, en verëer my, zo spoedig mooglyk met een Lettertje, die na cordiaale groetenisse, my noeme met diep respect: WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Steenwyk
den 30 April 1766

UWelEerw: ootmoedige Dienaar
en Medebroeder
Arnoldus Rotterdam

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 19 november 1766.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Neem niet kwalijk, dat ik de vrijheid neem' UEerw. te schryven, de moeilykheeden sedert myner 't huiskomst alhier ontstaan, dog zo ik hoope doo[r] middel van zijne Doorl. Hoogheid, tot genoegen van den Magistraat zullen uit den weg geruimd worden.

UEerw. gelieve gediend te zijn, dat voor mijn komste alhier, in 't Jaar 1754 heevige disputen zijn

errezen tusschen den ~~k~~kenraad en den Magistraat over den tour van een Ouderling uit den Magistraat. Haare Koninkl. Hoogheid gl. ged. heeft deeze disputen doen eindigen door twee Resolutien van den 6 April en 12 October 1754. den ~~k~~kenraad met correctie van hun gedrag, gelast, in goede correspondentie met den Magistraat ten beste van de Gemeente voortaan te leeven; en vervolgens den Tour van het Ouderlingschap geadprobeerd zo als volgens *gereciperde Orde* en *practyke*, by den Magistraat in gebruik was geweest.

Dus viel na die pratique, na den jongsten Burgem^e, de Secretaris by myn tyd als Ouderling, in, zonder bedenklykheid van iemand, gelyk zyne Prædecesseurs mede gedaan hadden, maar by en na het uitgaan van zynen Dienst, disput vrezende, sedert den dood van Haare Koninkl. Hoogh. byzonder tusschen den H^e Secretaris, en D^s Van der Souw. over 't verweigeren van Copy, dat in Proces raakte, voor de Gedeputeerden Staaten kwam, daar het de Secretaris won, en eindelyk by Ridd. en Steeden; daar Partijen, ik mede, in de Disputen ingewikkelt, wel geassopieert wierden; dog in [2] de Resolutie, met bevreemding zagen, dat de Magistraat vervolgens “zoude behoren te stellen ofte doen Inceederen tot Ouderling een Lid uit de Magistraat en *niet des zelve Secretaris*”

Nog ooit, nog op dien tyd is 'er by den ~~k~~kenraad, of by den Magistraat over den tour van den Secretaris eenig disput geweest. Van Onbedenkelyke tyden hebben de Burgemeesteren op hun tour in 't Ouderlingschap opgevolgt. De Persoon van den Secretaris is in allen opzichte onberispelyk een man van studië, op wiens conduiten, zo ver ik weet, niemand iets zoude kunnen zeggen. Maar die in 't noodlottig Jaar van 1750, doe de combustien hier zo heevig waren, meede gevangen voor 17 weken, dog door zijne Doorl. Hoogheid gl.ged. gerelaxeert en tot Stads Secretaris aangesteld; (En voorleeden jaar Erfgenaam geworden voor een groote portie van den overleeden' Mevrouw Drostinne van Zalland). En dus een object van de Jaloezie van die Luiden, welke des tijds van hunne Ampten verlaaten zijn, en die met de hunnen, byzondere Vues en oogmerken hebben.

Nu in November ~~k~~kenraadsverkiezing zijnde, was de Secretaris aan den tour. De Magistraat wel voorziende, dat D^s Van der Souw cum suis hun gebruik zoude maken van de resolutie van Ridd. en Steeden gelast by Resolutie aan den ~~k~~kenraad, geen ander Lit uit den Magistraat te benoemen ofte proclameren, dan den Secretaris.

Alle poogingen heb ik aangewend om de Leeden te overreden dat Wy, uit kragt van de resolutie des Magistraats, konde berusten, dewyl de zaak niet aan ons, maar aan den ~~k~~kenraad gedemandeert was, met reserve, dat Wy de verandwoording daar van aan de Magistraat overlieten, en dat men langs deezen weg, alle hatelykheeden, die er waren, konden vermyden, en die er uit ontstaan zouden, konden voorkomen. dog te vergeefs. D^s van de Souw, cum suis verloor [3] of benoemde een Burgerm., die bedankte, alzo het zyn tour niet was; maar die van de Secretaris, met gevolg dat eerst de Burgermeesteren Van der Souw gelast hebben, den Secretaris te proclameeren, die hier niet voor staande, is een Resolutie by raad en Meenthe genomen, om door te dringen, als zijnde een zaak die “tot het Economicque van de Regeering behoort deezer stad, en dat 'er nog ten opzichte van de Persoon nog van het Ampt geen reedenen kunnen gegeven worden, waarom, daar in eenige veranderinge zou worden gemaakt, gelyk op dat subject nooit questie is gevallen, of in regten geventileert.

Maar zie inmiddels adresseert d^s van der Souw zig aan de Gedeputeerden, En daar kooft een Saturdag resolutie om met de Proclamatien stil te staan, ten opzichte van den Secretaris, tot dat by Ridd. en Steeden, of *by den Heer Erfstadhouder, zal gedecideert zyn*.

Nu staat de zaak in die term. Gy begrijpt dat ik niet kon mankeeren, om UWEerw: deeze gebeurtenis te melden, die ik UEerw: zo 't te pas kwam, verzoekte op 't favorabelst te recommanderen, alzo eerdaags, zo men zegt, door den Magistraat en Meenthe zal adres gemaakt worden, tot <mantier> van hunne privilegien, by den Erfstadhouder.

Maar ook diende deeze missive voornamentlijk om UEerw te doen zien, hoe zeer dat gestadig hier moet dobberen op de baaren van onlusten, en te insteren, op onze discoursen onder beede dat God, uw Persoon en Huis beware en kroone met zijne zegeningen, lengte van [4] dagen, zo teekene met alle agting

WelEerwaarde Heer en Veelgeagte Medebroeder!

UWEerw: Ootmoedige Dienaar

en

Medebroeder

Arn. Rotterdam

Steenwyk

19 November 1766.

P.S. Leeuwaarden moeten wederom twee Predikanten zyn, en Heusden staat vacant te worden. Alzo d'L'orma, die voor drie Jaaren daar is gekomen, doe ik mede op de nominatie stond, te Goes is beroepen.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 11 januari 1767.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

UWelEerw: zeer aangename Letteren van den 2 deezer zyn my gisteren avond, alhier te Amsterdam wel geworden. 'k Kan niet mankeeren de waare gevoelens van mijn agtinge voor UWelEerw: met deezzen, op het alldankbaarste tebetuigen, als voor een Heer en Broeder, die met mijnen druk bewoogen, niet in gebreeken blyft, by occasie te betoonen mij alzins toegeneegen te zyn. De Zaak egter legt ook zo dat met vrymoedigheid, durve insteren als die vertrouwe, dat God te zijner tyd, mijne belangen zal handhaaven en kroone met zijne Zeegeningen; nogtans werkt dezelfde God door middelen, en behaagt het Hem, UWelEerw: als zulk een middel te gebruiken, het zal my niet min aangenaam zyn.

De occasie, dat thans hier in loco ben, is het overlyden van mijner Vrouwen Moeder; En ik ben verleege, op het ontfangen van UWelEerw: missive. Wat te doen? Een bittere reize van drie [2] dagen met gevaar over Land, heeft mij getroffen. Voorleden Vrydag na Harlingen, over zeê willende steeken om Profess^r Ratelband, zijne oratie te horen ben in 't ijs twee nagten vast geraakt; en weder te Amsterdam gekomen, zo dat UWelEerw: wel kunt begrijpen, hoe ik, die weeder na Steenwijk moet te moede ben. Nogtans uwe vriendelyke Letteren reflecteerende gedenke ik aan 't bekende versje: *Et piger extremos currit mercator etc*

Oordeelt UWEerw: dat mijne opwagtinge, ten Hove zoude kunnen maken met succes, vereer mij, of door UWEerw. of door UWelEerw: Zoon met twee Letteren slegts: *Kom over*: anderszins ga ik Dings- of woensdag na Steenwyk, en beveele UWEerw: myne zaaken. Te Leeuwaarden zyn thans *drie*, zo geen *vier* vacaturen. Konden het Hunne Doorl. Hoogh: goedvinden, myn persoon aldaar te recommandeeren, en dat by zulk een occasie, hoe aangenaam zoude het voor mij zyn, die by aldien ik d'eere hadde UWelEerw: mondeling te spreken, gewigtige reedenen tot adstructie van mijn verzoek, zoude kunnen by brengen, met welke UW Eerw: thans niet [3] durve ophouden.

Nu mijn Waarde Meebroeder! een Vriend, die altoos lief heeft, beveele UWEerw: mijne belangen wiens Karakter uit myn laatste Preek voor het Vorstelyke Huis zal gebleeken zyn. Verwagte, gelyk eerbiedig verzoeken, een klein Lettertje tot andwoord, en blyve met alle Veneratie, en beede van heil over UWEerw: zeer geEerde Familie, van allen de mijnen:

WelEerwaarde Heer, Hooggeagte Medebroeder!

raptim

UWelEerw: Ootmoedige Dienaar

Amsterdam

den 11 Janij:

Arn. Rotterdam.

1767

Ben gelogeert by mijn Vader, den Heer Jan Van Battum koopman op de Voorburgwal Te Amsterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrief, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 14 februari 1767.

WelEerwaarde Heer Veelgeliefde Medebroeder

Geinformeert zynde, dat deezen avond eene missive van de Regeering deezer Stad, aan zyn' Doorl. Hoogheid den Heere Prince ErfStadhouder zal afgezonden worden, om deszelfs hooge intercessie te verzoeken, op den Landdag, die den 23 deezer, te Zwolle staat geopent te worden, zo neeme de vryheid om UEerw: die niet gemankeert hebt, op myn verzoek, het geval alhier in disput over het Ouderlingschap, by een favorable occasie voort te draagen aan Hunne Doorl. Hoogh.; met deezen ootmoedig te verzoeken, thans die gediensstigheid nog te willen gebruiken, om er andermaal, als een andere Nehemia, by den Vorst, ten goede uwer Broederen, over te spreken.

De zaak, dien gy begeert, zei Daniel, tot Nebucadnezar, is zwaar! Maar de zaak, welke Ik, en is 't moogelyk door U, by onzen dierbaaren Prins begeert, stemt in met de gevoelens van menschlievenheid, altoos eigen geweest aan het Vorstelyk Huis. Ik wenschte dat Ik hadde occasie kunnen hebbe, om er den Vorst mondeling over te mogen onderhouden, en Ik had er een goede uitslag van verwacht, gelyk van uwe sincere pogingen.

[2] 't Is niet het gevoelen der menschlievenheid, en het respect voor een waardig vrind alleen; maar 't geval zelve, <permoveert> Mij, des wegens het mijne te doen; En daar niemand nadeel meede werdt toegebracht; zo dat Mij niet begrypen dat D^s Van der Souw, zijne gekke styfhoofdigheid, tot nog toe voed, om zig in een geval, als dit, partydig tegen den Heer Secretaris, te gedragen, met wien Hy, thans een favorable gelegenheid hadt, om een beminnyke associatie te treffen, en die dog is de Ziel van onze Regeeringe.

Het Scherm, daar men de haatelijke desseinen onder verbergt, is wel de Resolutie van Ridderschap en Steeden maar omtrent welke Ik hoope, dat door de hooge intercessie van zyn Doorl. Hoogheid, een aangenamer zal geslagen worden, tot voorkoming van verdere onaangenaamheden en oneenigheeden in deeze gemeente. De Brief in Blanco hier by zal UEerw: en dien 't UEerw: goedvind te laten leezen, de zaak klarer doen zien.

Dit zal ik 'er enkel by doen. 't Geheele Disput wordt getracteert uit partyschap en haatelykheid, om den Secretaris displaisier te doen. Geen Haan zou 'er van kraaijen, En de Souverain 'er zig weinig aan kreunen, zo 't my voorkomt, byaldien de ~~ken~~raad, aan de resolutie van den Magistraat [3] geöbedieert hadde, en de ruste en dezelve bewaard. Ik gelove dat er wel Luiden van aanzien zyn, die des tyds, over de genome resolutie, niet zeer voldaan waren, dog dit zou, ik liefst mondeling in zyn verband, willen communiceren. Wat Heeft de dood van Haare Kon: Hoogheid. Gl[oriosae] Mem[oriae] niet meenig een oog doen traanen storten, die ik bidde, dat nu opgedroogt zullen worden. Van my leggen 'er plassen op mijn kamer; en ook over dit geval, dog daar ik heilig zo lang ik kan, van wensche te swygen, met nedrig Verzoek, om Zyne Doorl. Hoogh. voortedragen, dat in dat gevoelen sta, byaldien zyne Doorl. Hoogh. één straal van gunste gelieve te laten vallen, op de missive van Raad en Meenthe deezer Stad, met deszelfs hooge intercessie by de Provincie, ofte aan de Heeren Commissarissen tot de zaaken van Hasselt en Steenwijk ofte aan den President, den Heere Droste van Zalland, die, zo Ik vertrouw, de Secretaris niet ongenegen is, maar eene wenk van genoeg geeft, dat het disput tot ruste van de Gemeente, en tot honeur van den Secretaris, zal bygelegd en afgedaan worden.

Zie daar mijne Letteren, dien Ik verzoeken, diep, eerbiedig, zyn Doorl. Hoogh. na uwe voorzigtigheid vrymoedig te recomanderen, en niet minder [4] myn Persoon, terwijl ik bidde, dat God, zijne Doorl. Hoogh. by alle weldadigheid beware, en Ja de gunste by zyne Doorl: Hoogheid behoude om deszelfs hooge en gunstige attentie te verzoeken tot mijn avancement, ten minsten tot mijne ruste en tranquilliteit, in deeze Stad.

Voor alle uwe gediensstigheid, voor alle uwe broederlyke Liefde jegens my, hartelyk dank gezegd hebbende, UWEerw: en Uwe lieve Aanhoorigen, Gods heilige bescherminge toegebeden hebbende, met offerte van mijn Zoon, myn Huisvrouw nog niet 't huis zynden, teekene my met affectie:

WelEerwaarde, Veelgeliefde Medebroeder

UWEerw: Ootmoedige Dienaar

en

Medebroeder

Arnoldus Rotterdam

Steenwijk
den 14 Febrij: 1767.

P.S. Neem my niet kwalijk, in geheugen te brengen, dat dit de laatste week is, voor den Landdag.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrief, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 7 maart 1767.

WelEerwaarde Heer en Veelgeagte Medebroeder!

Neem mij niet kwalijk, dat Ik UWelEerw: wederom lastig val met deeze missive. Heeden terwijl Ik mij prapareer om morgen God te danken en zijnen zeegen aftesmeeken ter occasie van de heugelijke Verjaardag van zijne Doorl. Hoogheid, den Prinse Erfstadhouder, ontfang ik den Boekzaal en daar uit de tijding, dat D^s Roos te *Breda* overleden en dus die plaats vacant is.

Mag en moet Ik nu UWEerw: niet op het serieuste verzoeken, om mijn persoon, by zijn Doorl. Hoogh: voortedragen, om de *collatie*. Dit was voor my een avancement, en een plaats, op welke altoos mijn uitzigt geweest is. Ik behoeve UWEerw: niet meer te verhaalen de reedenen, die mij doen wenschen, dat ik mag slaagen; voor drie Weeken hebbe Ik, tot mijne smerte, eene attentie deswegens moeten vermoeyen. Alleen hoope ik niet dat Ik altoos dien kranken gelijk zijn mag te Bethesda; die niemand hadde om hem in 't water te werpen; en als Hy tot het Bad kwam, daalde een ander voor Hem neder; maar dat God daarentegen UWEerw: zal [2] gebruiken, om mij by den Vorst, dat geluk deelagtig te maaken. Gelieft zyn Doorl. Hoogh: dat ik overkom, om voor zijn Doorl. Hoogh: alvorens te mogen preeken, om over mijne capaciteiten, te oordeelen; zal mij eene eere en tot blydschap zyn. God, de God onzer Vadersen, doe dagen tot dagen van den Vorst, en aanschouw het aangezichten van zynen Gesalfden, 'en beweeg zyn harte, my ten goede!

Ik beveele mij in uwe Liefde, en broederlijke toegenegenheid, en verzoeke duizendmaal excus, dat Ik UEerw: al wederom bemoeienis moet geeven: Hebbe ik het geluk van te deezer opzigte, wel te slaagen, begeer ik niets meer en het zal mij een spoorslag van bestendige erkentenis zijn aan UWEerw: Dien ik met alle Uwe Lieve Aanhoorigen 's Hemels zegen toebidde terwijl mij teekene, met alle veneratie

WelEerwaarde Heer en Veelgeagte Medebroeder

UWelEerw: Ootmoedige Dienaar

Steenwyk

en

7 Maart. 1767.

Medebroeder

Arnoldus Rotterdam

P.S. zo my berigt wordt is de Questieuse zaak, waar van in mijn vorige op missive van zyn Doorl. Hoogh: thans in handen van zyne Doorl. Hoogh. en hoope dus een goeden uitslag.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrief, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde ZeerGeleerde Heer / De Heer / Roijer / geagt Predikant, en Hofpreeker / van zijn Doorl. Hoogheid den / Heere Prinse Erfstadhouder / etc, etc. etc. - in / 's gravenhage / Franco / Zwolle {A Rotterdam}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 14 maart 1767.

WelEerwaarde heer, Veelgeagte Meebroeder!

Op gisteren wordt my van goeder hand berigt, als dat het disput over het Ouderlingschap van den Heer Secretaris, van de Provincie, ter decisie aan zyn Doorl. Hoogheid den Prinse Erfstadhouder is overgegeven. Dit doet My andermaal permissie verzoeken, om van UWelEerw: vrindbroederlijk te

begeeren, om nu deezen favorable occasie, ten gevalle van mijn vrind, is 't mogelijk, by den Vorst te gebruiken; Ik hebbe heden vier weeken, en heden agt dagen, byzonder voor vier weeken, zo en inder waarheid als de zaak legt, ampel en duidelijk voorgedragen, vertrouwend dat UW^Eerw: deeze myne missivens, welke ik zelve van den Post hebbe in handen gegeven, op zijn tijd zult ontvangen hebben. Ook is myn vertrouwen, dat de Vorst, wiens stoel door goedertierenheid en regt ondersteunt wordt, ook in deezen, aan 't verzoek der welmeenenden, met welgevallen zal beantwoorden, en ons stoffe geeven om over deszelfs goede en wijze decisie te mogen [2] roemen, ten opzichte van een Vrind, die op eene byzondere wijze, het voorwerp der bescherminge van zijn Hoogheids doorl. Ouders geweest is.

'k Laat mijn laatste verzoek, ten opzichte van Breda aan uw broederlijk harte, en wijze voorzorge gerustelijk aanbevelen; en zal UW^Eerw: niet moeilyk vallen, met een nieuw verhaal van daagelijksche onaangenaamheden, Ja bitterheeden, die my worden aangedaan, en zelfs na mijn laatste missive, voor agt dagen aangedaan. God zy mijne getuige, 't Is voor mij en de mijnen hier onmogelijk te houden. Zie dit eene Staaltje!

Zondag morgen na de kerk gaande, zag met blydschap de Oranje vlaggen, na gewoonte, en het vaandel van 't Stadhuis waaijen; op de Preekstoel komende, zingt de Gemeente den 20sten Psalm, op orde. Zo zeldzaam en gepast my dit voorkwam, neem ik terstond mijn voorafpraak het 6 vers wy *zullen de vaendelen opsteeken en den naame onzes Gods, de Heere vervulle alle uwe begeerten!* En toon hoe veel reden wy hadden Gode te danken over de bewaring van den Stadhouder en biddende Hem toeteroepen, *de Heere vervulle alle zyne begeerten!* Des avonds weder moetende [3] preeken, nam ik tot keusstof Ps. 84:10. *o God onze Schild Ziet en aanschouwt het aangezichte uwer gezalfden* en sloot die preek met deeze reegels:

Met biddinge tot God, laat nu uw ligten branden
 ter eere van den Prins, de zon, de ziel, het zout,
 De Hoop, 't vermaak en wensch der vrije Nederlanden:
 Welzalig is de man, die steeds op God vertrouwd!
 Amen.

Na de Preek 't Stadhuis, de Huizen van sommige Heeren en Burgers geëlumineert zijnde, na gewoonte en ook het mijnen, sta ik een half uur daar na voor de glasraam in mijn zykamer, en men lost tegen de glazen, vlak voor mij, drie Pistoolen, dat sommige glaazen aan stukken sprongen; het zelfde heeft men by anderen gedaan, ook naast mijn deur by de Broer van den Secretaris met een snaphaan, en als mijn Zoon, daar een boodschap kwam doen voor my op dat pas, en dien Heer, den Schieter naliep in een Huis en myn Zoon, mede in die verbaastheid, heeft men met drie kerels, Hem op den grond geworpen, en getrapt; daar mijn Vrouw en Ik, niet dan [4] met doodelijke alteratie de tydinge van kreegen.

Met traanen moet Ik UW^el^Eerw: dit schryven, en met Schaamte dat Ik U zo moeilyk val; dog de nood dwingt mij. Ik kan het hier niet houden. Ben zelfs van zins zijn Hoogheid een detail van mijne Lotgevallen alhier teden, en kwam 'er onverhoopt een decisie ten na deele van den Secretaris, daar was geen teugel sterk genoeg voor de dartele stouthed van Sommigen.

UW^el^Eerw: mag niet alleen, maar verzoeken zelve ootmoedig, zo 't zijn kan, en UW^el^Eerw: het voegzaam oordeelt, dit zijn Doorl. Hoogh. te communiceren.

Vergeef my Wel^Eerwaarde Heer, deeze mijne vrymoedigheid, et perge me amans, die met teerheid en bedruktheid, egter met zeegen beede over UW^Eerw: en de uwen mij noeme

Venerande Domine Frater!

Steenwyk

den 14 Maart 1767

Observantissimus Tuus

Arnoldini Rotterdam

P.S. Verzoek excus over 't haastig schryven bij mangel van tyd en lust.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrieff, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 25 maart 1767.

WelEerwaarde Heer en Meedebroeder!

Al eer Ik de Missive van UWEerw: ontving in dato 19 Maart was er eodem die, eene missive van zyn Doorl. Hoogh. aan den KKenraad gekomen, houdende hoe eer hoe beeter op de Brief van den Magistraat, en Meenthe aan Zyne D.H. te berigten;

Zo blijde ik was occasie te krijgen, om myn gemoed te mogen ontlasten, en zijn D. H. zelve te mogen communiceren, daar UE. zo meenigmaal mede lastig en moeilyk hebbe moeten vallen; maar bedroeft dat D^s Van der Souw, zo inhonnet En wederregtelyk gehandelt, hebbende de brief my als scriba syn<odrië> ontweldigt, en eerst vier dagen daar na copie gezonden.

Dit moeste UZ. melden, en dat mijn berigt, zo dra mogelyk zal bezorgen, in vertrouwen dat zyn D. H. onze goede zaake zal maintineeren gelijk nu blyken zal!

Hartelijk voor uwe Liefde diensten bedankt hebbende en al het goede toegebeden, blyve by 't
afvaren van ons schip

WelEerwaade Heer en Medebroeder

Steenwyk 25 Maart
1767.

geheel de uwen
A.Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeer geleerde
Heer / De Heer / Roijer / Geagt Predikant in de Walsche / Gemeente, en Hofpreeker / van zyn Doorl.
Hoogh. den / Heere Prinse Erfstadhouder / enz enz enz in Hage

Met inliggend briefje met een post scriptum:.

P.S.

Zoude UE. ook raadzaam oordeelen D^s. H^f De Larreij (Secretaris), daar over te onderhouden - met een woord; Bekommer en vermoei U.E. niet mij te andwoorden, Ik zal nog eerst schryven

Aantekeningen:

enkel, kant 1 beschreven, kant 2 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 22 april 1767.

WelEerwaarde Heer Veelgeagte Medebroeder!

Om UEerw. niet te belemmeren of aan 't gezigt of aan den tyd, hebbe ik mij tot heden van 't schrijven onthouden, hoopende dat UEerw. en uwe lieve aanhorigen wel zullen zijn, gelijk ik met de mijnen welvaarende ben, dankzeggende voor genoten vrindelijkheid.

Zo veel genoeg het mij geeft, dat Ik myn berigt zyn D.H. met welgevallen heb mogen aanbieden, zo groot is mijn nieuwsgierigheid na den uitslag, te meer alzo de Zee hier dagelijks nog ontstuimiger wordt.

Ik zal U Eerw. niet vermoeijen, met te vertellen, wat na mijn 't huis komste, weder is voorgevallen.

[2] Ook dit zou' UEerw. verdrietelijk worden. Alleen diend, dat ik er nog een Lid des kknraads na ons voorstel in den kknraad gedaan te hebben, buiten welker kennisse men alles doet, en aan zijn D. H. berigt heeft, of zal, over deeze informeele wijze, op heeden ons geadresseert hebben aan zyn D. H. die berigt van den kknraad requireert: maar zy alles als private personen agterbaks doen. By dit ons kort berigt is een nog nauwkeuriger Lyst van den tour van een Secretaris, als ik in den Haage hebbe kunnen schrijven.

Onse zaak is dugtig, dog verzoeke inmiddels dat dezelve met myn persoon UEdel. bevolen blyve, en Ik met een Lettertje zo dra mogelyk, zal vertroost worden.

Waarmede na ons compliment, mede aan Mejuff^w UW geëerde Dogter, ik blyve
 Steenwyk Observantissimus Tuus
 22 April 1767 A. Rotterdam

Aantekeningen:

dubeelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Geleerde Heer / De Heer / Roijer / Geagt Predikant in de Waalsche / Gemeente, en Hofpreeker van / Zyne Doorl. Hoogheid, den Heere / Prinse Erfstadhouder / etc etc &c in 's Hage

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 2 mei 1767.

WelEerwaarde Heer en Veelgeagte Medenbroeder!

Verzoek my niet kwalijk te neemen, UWelEerw. te melden dat Collega, met een Diakon, als koster afgezet van zyn D. Hoogh. Gl. Ged. in 't Jaar 1750, na den Haage vertrokken zijn, zo men zegt voorleden Saturdag, om zyn D.H. hun Berigt te presenteren. Mooglijk heeft UW Eerw. occasie gehad, om het zelve te verneemen. Anderzins dient deezen tot narigt, in die verwagtinge, dat UWelEerw: niet zult nalaaten mij te beminnen en onze zaaken daar en zo verre mogelijk en billijk is, te begunstigen, terwyl met consideratie my noemen.

WelEerwaarde heer en Veelgeagte Medebroeder
 Steenwyk UWelEerw: Ootmoedige Dienaar
 den 2. Meij 1767. en Medebroeder
 Arn. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaardeGeleerde Heer / de Heer / Roijer / geagt Predikant in / de Walsche Gemeente / in / 's Gravenhage / onder / *couvert*

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 7 mei 1767.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Meedebroeder!

Met dankzegginge tot God, heden morgen, de Missive van zyn Doorl. Hoogh. inden kerkenraad, nopens het punt van verschil, hebbende voorgelezen, kan niet in gebreeke blijven, van te betuigen, mijn genoegen.

God bewaare den Vorst, die de belangen van Zijn Doorl. Ouders en de regten deezer stad, zo wel gepatrotineert heeft.

De H^f Secretaris, zal 'alzo ik morgen na Friesland, voorneemens ben, te reizen, mijne geringe dankbetuiging met de zijne sterken.

Waar mede met haast. Lieve Medebroeder!

Steenwijk. TT.
 7 Mey 1767. A. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeergeleerde Heer / De Heer / Roijer / geagt Predikant in de Walsche / gemeente / in / 's Hage {H^r Rotterdam / Pasteur Steenwyk}

Met inliggende brief van J.S. Tuttel aan J. Royer.

Brief van J.S. Tuttel aan J. Royer, 9 mei 1767.

WelEerwaarde Heer

Gepasseerde donderdag by de Magistraat deser Stad ontvangen zynde & Hoge dicisie van ZYNE DOORL. HOOGHEID den HEERE PRINCE Erfstadhouder over het verschil met de kerkenraad wegens myne tourbeurte en admissie tot het ouderlingschap uit of van wegens den Magistraat in de kerkenraad alhier, waarby de kerkenraad, of wel d^s Van der Souw met de meerderheid van de Leeden der selve gesuccumbeert hebben en aan hen gelast is, om aan mij, als ouderling uit of van wegen den magistraat ten spoedigsten de gewone proclamatie tot het ouderlingschap te doen erlangen, my in deselve bedieninge aan te nemen en te nemen en te bevestigen: En wetende de goede recomandatie en onser sake door UWELeerw. aan ZYNE HOOGHEID en de HEERE HERTOOGH gedaan, hebbe ik de eere UWELeerw. daar voor van herten te bedanken.

Hoewel ik het ouderlingschap alhier op sig selven genomen, wegens de gedurige differenten in den kerkenraad, niet soude [2] ambieren; is het my egter een point van Jalousie geworden wanneer men my daar van sogte te weeren: om reden dit; aan de eene kante, het ouderlingschap op syn tour altoos is verknogt geweest aan het Secretariaat deser Stad, welk ampt my door wylen ZYNE DOORL. HOOGHEID Glor. de Hoogst salve Ged. post varios Casus te tot discrimina rerum op sulk een extraordinaire wyse in 1750 opgedragen zynde, ik van myn post en pligt geagt hebbe te moeten defenderen by die prerogativen waarmede ik het ontvangen hebbe om te zyner tyd onverminderd weder over te geven of te verlaten: Maar het ook aan de andere kante voor de reputatie van myn persoon by de posteriteit altyd opsigtelyk en niet seer favorabel zyn soude dit in den notalen van den magistraat en ~~KKr.~~ gevonden wierden dat na alle mijne voorlaten ik de eerste was die geweert wierde [3] SYNE DOORL. HOOGHEID my hebbende doen triumpheren ben ik voornemens den Vorst daarvoor te komen bedanken: en den goeden uitslag deser sake grotelyks bevordert houdende door de trouwhartige genegenheid en ijver, waarmede UWELeerw. wel gelieft heeft deselve aan de Hoge attentie van ZYNE DOORL. HOOGHEID op t favorabelst voor te dragen, soo sal my niets aangeneramer zyn dan occasie te mogen hebben om UWELeerw. eenigh pleisier te kunnen doen

En betuige my met de diepste veneratie en respect te noemen

WelEerwaarde Heer

WELeerwaardes

Steenwyk
de: 9 Mey 1767.

Onderdanigste dienaar
<JS>:Tuttel

PS. d^s Rotterdam na Franequer verweist zynde heeft my versogt desen te willen insluiten.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeergeleerde Heer / De Heer / Roijer / geagt Predikant in de Walsche / gemeente / in / 's Hage. {M^r Tuttel Secetaire / de Steenwyk}

Brief van J.S. Tuttel aan J. Royer, 15 december 1767.

HooghEerwaarde Heer

ik bedank UWHEerw. vriendelyk voor de instantien by Uw Hoog Eerwaarde ter bekinge van het bewuste gedaan hope in 't toekomende beter. ik hadde al lange gewenscht gelegenheid te hebben UWHEerw. met enigh wild te voorsien dan daar toe de gelegenheid ontbrekende om redenen UWHEerw. bekend, hebbe evenswel niet mogen manqueren UWHEerw. een proefje van het wild dat men hier krygen kan te presenteren, in hope te selve (: zynde ses Eendvogelen :) UWHEerw. niet onaangenaam sal zyn en met smaak geconsumeert worden of <tenminds> de goede intentie van den sender het geringe, soo hebbe de eere mij, na t compliment van d^o Rotterdam, die voornemens is UWHEerw. ten eersten te schryven zyner belet geweest door indispositie van syn vrouw, my met de

diepste veneratie U hoogagtinge te noemen

Steenwyk
den 15 x^e 1767.

HOOGHEerwaarde Heer
UWHOOOGHEerwaardes
onderdanigste dienaar
<JrS.> Tuttel

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.
Als inliggende brief met de brief van 9 januari verzonden.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 9 januari 1768.

WelEerwaarde Zeergeleerde Heer
Veelgeagte Medebroeder!

Occasie hebbende om onder couvert van den Advocaat Luijken, een lettertje toetezenden, kan niet afzijn UWelEerw, by het aangevangen Jaar, vernieuwinge van 's Hemels beste zeegeningen, over UWEerw. deszelfs gewigtige Bedieninge, en zeer gehonoreerde Familie toetewenschen, met verzeekeringe van onze waare hoogagtinge en verzoek van continuatie onzer zeer geagte Vrindschap. Over het Vorstelyk Huwelyk, en de behouden aankomst van hunne Doorl. en Koninkl. Hoogheeden hebben mij ten hoogsten verblyd, en is mijne beede dat de Hoogsten boven de koningen der aarde daar over zynen zeegen gebiede, en de gebeden van alle welmeenenden goedgunstig verhoore!

[2] Kan het te pas koomen, zyn Doorl. Hoogheid van deeze mijne welmeenende affectie met een woord te melden, zal mij ten uittersten aangenaam zijn.

Maar eene vraage! Hebbe ik het mis, of is in de Provincie van Holland geen orde gegeven gelijk hier, om in 't Publyk gebed voor Haer Koninklijke Hoogheid tot God tebidden!

Ik was in verbeeldinge, dat by de voltrekkinge van 't Huwelyk, of de blyde aankomst van het Vorstelyk Paar de Predikanten zulks gelast zou zijn, hebbende daar toe gespaart eene Reedenvoeringe, over het *Godlyk Beleid in de Huwelyken der Prinsen van Oranje, ten beste van het Protestantsen Weezen*.

Mijn Huisvrouw is van Amsterdam na Utrecht gereist en heeft de eere gehad [3] hunne Hoogheeden in 't passeeren, te zien, dog durfde de reize na den Haage niet waagen; dewelke weedergekeert zijnde, eenige weeken aan een zwaar toeval gesukkelt heeft, dat mij de lust van 't schrijven heeft benoomen, zijnde nu door 's Heeren goedheid wederom herstelt.

Myn Zoon is deezen morgen na Franeker vertrokken die volgens Brieven van de Heeren Cannegieter en Schrader zijne Studiën met vlyt en tot genoegen begonnen heeft.

Ondertussen blyve Ik alhier in <Masech> nog al worstelende, en wie weet hoe lange; zynde myn Collega al weeder by Resolutie van den Magistraat tot reden gebragt, die mij in den Kerkenraad voor een *Leugenaar* hadde uitgescholden, dog ook van die belediging in den Kerkenraad voor Kerstijd, heeft [4] revocatie moeten doen.

Ik stappe 'er af, van meer te melden, om UEerw. niet verdrietig te zijn, en beveele mij in uwe Broederlyke liefde, terwijl my met alle consideratie noemen:

WelEerwaarde zeer geleerde Heer
en

Veelgeagte Medebroeder!

UWelEerw: ootmoedige Dienaar
en
Medebroeder
Arn. Rotterdam

Steenwyk
dezen 9 January
1768

Aantekeningen:
dubbelgevouwen, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 11 juni 1768.

WelEerwaarde Heer en Veelgeagte Medebroeder!

De HoogEerw. Kristelyke Sijnodus van Overijssel, alhier deezen week, binnen Steenwyk gehouden, heeft eenparig zig verpligt gevonden, hunne Deputaten te gelasten, om by de eerste gelegenheid, hunne Doorl. en Koninklyke Hoogheeden, met de zelfs hoog Vorstelyk en gelukkig voltrokken Huwelyk, op het Loo, naams deeze hooge kerkvergaderinge, op het diep eerbiedigst te complimenteren.

Weshalve de vryheid neeme, mede in naam van mijne medeDeputaten, de zeer Eerwaardige heeren en Broederen, D. Semeins van Binnevest, Arn. van Ermel en Henricus Adama Respective Predikanten, te Deventer, Kampen en Zwolle UEerw. zeer neederig te verzoeken, om onzent wegen, by Hunne Doorlugtige en Koninklyke Hoogheden te verneemen, wanneer gemelde Deputaten, de hooge eer zullen mogen genieten van deeze zo gratieuse gedemandeerde commissie, naams de kristelyke Synodus van Overijssel, by Hunne Doorl.[2] en Koninklyke Hoogheeden, voor uwens welstand, zy den Hemel bidden, te komen afleggen.

Wy zouden, indien zulks, het Hoogst Welbehagen van Hunne Doorl. en Koninklyke Hoogheden was, aanstaande Dingsdag of woensdag over veertien dagen, ofte Drie weeken, wel verkiezen.

Ik vertrouwe, dat UWEerw. niet zult mankeeren, aan dit ons verzoek te voldoen, en zo dra moogelyk, met een Lettertje te berigten, also UWelEerw. wel begrypt, dat myne medegedeputeerden, behoorlyker tyd te voren van onze reize zal hebben teberigten.

Deeze commissie geeft my occasie, om als dan mondeling UEerw. te kunnen verzekeren gelyk tegenwoordig d'eer hebbe, met consideratie my te noemen; nomine Deputatorum

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

UWelEerw: ootmoedige Dienaar

Steenwyk

Arnoldus Rotterdam

11. Juny 1768

Eccl. Stenov. Syn. Transsal. h.t.

Præses et Deputatus.

[3] P.S. uwe laatste is mij aangenaam geweest. Mijn vrouw verzocht haar compliment.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4: {A. Rotterdam}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 26 augustus 1769.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Met danksegginge voor de genoten 'vrindelykheid op 't Loo, en serieuze recommandatie, om het belang van onzen Zoon, tot deszelfs advancement, by zijn D. Hoogheid, op de bestvoegelykste wyze te helpen effectueren, met vrindelyk verzoek van de eere te mogen genieten van te weeten, of onze komste van eenig effect, om te kunnen hopen, geweest zij. Ongetwijffelt heeft UWelEerw. sedert ons vertrek de occasie gehad, om zijn D. H. deswegens te kunnen onderhouden. Een Schoutsampt alhier in het Drostampt, of de survivanche by Provisie, daar van te mogen obtineren, indien zulks gepermitteert zy, te blyven vragen komt my voor tegenwoordig 't best voor.

Attentie hebbe ik gebruikt op het voorgestelde van UWelEerw. En zo als ik heden d'eere hebben te melden, dat myn vrind ten andwoord heeft gegeven "Niet ongenegen te zijn, of ooit geweest te zijn, om de zaak in der minne afte doen, op billyke conditien, en gesamentlijk met den Heer als Litisconsortem zijnde, buiten welken, Hy als een eerlijk man niet welvoeglyk een afzonderlyk accoord kan aangaan; dog vreesde dat de onderhandelingen daar toe van weinig vrugt zoude zyn, ter oorzaake van de hooggaande eischen, welke Mevrouw zal maken, en het weinig regt, dat Haar HWelgeb voor zig heeft.

[2] Hope met deezen voldaan te hebben, en nu verder te mogen verneemen, wat in deezen tot genoegen kan doen, en of UEerw. gelieve, dat in 't familjaire, verder met mynen Vrind, uit Uw Naam spreek.

D. Predikant van der Souw van Naarden is, sedert en voor mijn 'thuiskomst, alhier eenige daagen geweest, zonder na my' omtzien; maar wil na <Procursus>; En heeft hier uit Rom 5: 3-5 over de verdrukkinge gepreikt, en welzo, dat men meent, dat zulke Predikaetsien en Visiten, de verdeeltheeden hier grooter maken, insteede van rust te krijgen. Men sustineert dat Hy, met myn Collega en den Burgerm^t Vogelzang, woensdag na 't Loo zijn gereeden.

Dit staaltje genoeg om UWelEerw: En den Heere Velsen dien ik verzoeken mijn compliment, te doen zien, dat zulke Luiden op 't Loo niet komen; uit vreedelievendheid; maar veel eer om kwaad zaad te strooijen, en eerlyke Luiden te bekladden. Sufficit!

Na Hartelyke zegenbeede en mij aan UWelEerw. gerecommandeert te hebben, verblyve met agtinge

WelEerwaarde heer, Veelgeagte Medebroeder

Steenwijk

TT

26. Aug^s 1769

A. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEerw. Geleerde Heer / De Heer / Roijer / V.D.M in de Welsche Gemeente van / 's Hage, en Hofpreeker van zyn / Doorl. Hoogheid den Heere / Erfstadhouder / enz, enz, enz / thans op 't Loo / Franco / Zwolle {*Rotterdam*} Met inliggende brief van J. van Battum aan J. Royer.

Brief van J. van Battum aan J. Royer, 26 augustus 1769.

WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer.

UWelEerw. mij ten hoogsten verplicht hebbende door de overgrootte vriendelykheeden, welke UWelEerw. my gedurende myn verblyf op 't Loo heeft gelieven te bewyzen, neeme by deezen de vrijheid hier over mijne eerbiedige dankbetuiging by UWelEerw: afteleggen; en mij teffens ootmoedig in UWelEerw: goedgunstig aanbeveelen bij Zyn Doorl: Hoogh: te recommandeeren; terwijl met alle sinceere hoogachting ootmoedig blyve
WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer!

UWelEerw: ootmoedige

Steenwyk

Dienaar

den 26 Aug: 1769

Jans van Battum *Rotterdam*

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer / Mynen Heere / Roijer / Bedienaar des goddelyken / woords in den Walsche gemeen / te J:C: in 's Hage, en Hof Pre / diker van Zyne Doorl: Hoogh: / den Heere Prinse Erfstadhouder / etc etc etc thans resideerende / op 't Loo

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 11 oktober 1769.

WelEerwaarde Heer Veelgeagte Medebroeder!

Bedankende voor de attentie tot mijne vorige, beruste ik volkomen in 't andwoord. Wat de disputeren alhier betreft, verwagte binnenkort een juste decisie by de Magistraat.

Alleenlijk moet ik de vryheid neme UWEerw, cordaat te rescriberen, dat het cas eerdaags zou kunnen

exteeren, dat 'er een Huwelijk gesloten wierd, tussen de Dogter van een Heer Schout in ons Drostampt en onzen zoon, tot wederzijdsch genoegen der Ouderen; maar dat men van wêerzyde wel zou mogen zien, dat er een overdragt van het Schoutsampt op zijn persoon geschiedde.

Dit nu is de rede, dat serieuslyk en ootmoedig verzoeken, om raad en de goede devoiren by UWelEerw. als dan te willen aanwenden; En voor myn Zoon, deswegens by zijn Doorl. Hoogheid gediensstelyk te intercederen. Dit is het geene in secretesse de eere hebbe te communiceren, met verlangen hier op een Lettertje tot andwoord te mogen ontvangen:

Terwyl ik na beede van Gods bewaringe van uw Persoon en by ons zeer gehonoreerde Familie, met cordiale groetenisse van myne Huisvrouw, mede aan Mejuf^w uw Dogter, en De WelEd: Heeren uw zoons, my noeme:

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Steenwyk

11. October 1769.

UWelEerw: ootmoedigen en zeer

verpligten Dienaar

A. Rotterdam

P.S. mijn compliment verzoeken aan Mevrouw Huffelt. De Heer Secretaris doet UEerw. van zyn respect verzekeren, gelyk myn zoon.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeergeleerde Heer / De Heer / Roijer / Zeer geagt Predikant inde Walsche / Gemeente en Hofpreeker van zyn / Doorl. Hoogheid den Heere Prinse / Erfstadhouder etc etc etc / in / 's Hage / Franco / Zwolle

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 14 oktober 1769.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Twyffel geensins of UWelEerw. heeft mijne vorige op 't Loo voor eenige Weeken ontvangen. Mevrouw de Drostinne Douariëre is zo als men my berigt, in de Provincie alhier nog niet geweest, maar zou, zo mijn Berigter zegt thans in den Hage zijn, zo dat UWelEerw. occasie zult hebben, om met haar Hoog Welgeb. ten opzichte van mijn vorige te kunnen spreken.

Een zeeker Heer communiceert my dat *Harlingen* vacant word, gelyk *Heusden*, daar voor vyfjaar 't drielal hebbe gehad. Mogelyk heeft UWEerw. occasie, ten opzichte van de Eerste plaats, by de *Primät*, en van de laatste, by den Heer van *Noordwyk* plezier te doen aan my. Geliefde zyn Doorl. Hoogh. my op de eerste plaats te noemen, ik ware geavanceert, en uit myn veelvuldig verdriet, dat voor geen eerlyk man is uitte staan, geret. Hope en vertrouwde dat UWelEd. mijne belangen, zo veel mogelyk, zult helpen bevorderen.

In verwagtinge, dat UWelEerw. deezen in eenen goeden welstand zult aantreffen en onder beede van een bestendig welzijn, hebbe d'eere na myn compliment mede aan <Mgs.> Heeren uw Zoons en Mejuff^w uw Dogter verzogt te hebben, uit naam van myn Vrouw en Zoon my te noemen

WelEerwaarde Heer, veelgeagte Medebroeder

Steenwyk

den 14 oktober 1769

UWelEerw. ootmoedige Dienaar

A. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Geleerde Heer / De Heer / Roijer / geagt Predikant in de Walsche / Gemeente en Hofpreeker van / zyn Doorl. Hoogheid den Heere Prinse Erfstadhouder / etc etc etc etc / In / 's Hage / Franco / Zwolle {*Rotterdam*}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 14 november 1769.

WelEerwaarde Heer en Medebroeder!

Gisteren ontfangende myn Praktyk des Avondmaals, hebbe d'eer het zelve UWEerw. toetuzenden, mede met verzoek om de Heeren uw Zoons, mynent wegen, met verzekering van mijne hoogagting, een Exemplaar hier nevensgaande te bezorgen.

Mag dit Boekje het geluk hebben, met genoeg by UWelEerw. gelezen te worden. 't zal my aangenaam zijn, en dunkt UWEerw. het van dien waardy, om gelyk wy op 't Loo verspraaken, zijn D. H. Hoogheid het zelve te zenden; zal 'er inmiddels een exemplaar van laten binden.

Met verzekering van onser alleragting, referere my aan mijn voorige, teekene my

WelEerwaarde Heer en Medebroeder

TT.

A. Rotterdam

Raptim

Steenwyk

den 14. November 1769

Aantekeningen;

enkel, kant beschreven, kant 2: {*Rotterdam*}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 23 juni 1770.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Dat ik, tot heden over de belangen van mynen Zoon, nog over de disputeren van Steenwijk, niet geschreven hebbe, dunke UEerw. niet vreemd.

Nopens het Eerste, zijn de beletzelen, eerst wegens de ziektes daarna sedert het afsterven van mijne beide Vaders, meer dan een half jaar, zo veele geweest, dat ik dien tyd niet dan met rekken en reizen hebbe moeten doorbrengen, zynde myn lieve Vrouw, van Nieuwjaar af, te Amsterdam geweest.

Aangaande het laatste, wiste ik dat UWEerw., met spreken of schrijven deswegens te belasten, verdrietelijk zoude geweest zijn; onaangezien ik uit UWEerw. laatste, zo my voorstaat, aan my geschreven, en uit de onvoorzigtigen roem die men 'er op gedragen heeft, van met UEerw. op 't Loo gesproken te hebben, wel hebbe kunnen besluiten dat de poogingen zijn geweest, om een ander karakter van my te schetsen, als ik vertrouw, door een' begroeider en eerlyke Vrindschap by UWEerw. altoos bekend te zijn geweest.

[2] Ondertussen kan UWelEerw. met veel blydschap communiceren, dat de conversatie van mijnen Zoon, met die Juffrouw, continueert en eerdaags in een Huwelyk staat verandert te worden, zijnde die Juff^w benevens Mevrouw haar Moeder, thans by mynen vrouw, te Amsterdam gelogt.

Hier by kan Ik met veele vrijmoedigheid voegen, dat de WelEd. Agtb. Magistraat van deeze Stad, door een resolutie provisioneel, de disputeren in den kknraad zo onvoorzigtig van d^o van der Souw, en Burgemeester Vogelzang begonnen, en met een vehemente attaque op de eer van mijn Persoon en Dienst voortgezet, kapitaal tot mijn genoeg heeft gedecideert, dat ik by provisie volkomen, en met dankzegginge aan myn Overigheid, berusten kan.

Dus is deeze zaak, gelyk Ik UEerw. geschreven hebbe, na mijne verwagting, en die niet anders konde aflopen; eindelyk afgelopen.

Mijne blydschap is ook deeze, dat ik by mijne laatste visite op 't Loo, met een detail van die verdrie[te]lyke dingen, UEerw. niet hebbe vermoet; en nog meer, dat ik 'er het oor van onzen Dierbaaren [3] Erfstadhouder niet over verzogt hebbe. Ik dog wiste, dat God alle dingen op zynen tyd schoon maakt, en dat, gelyk zyn D. Hoogheid, mij verwaardigde te andwoorden, by het eindigen van het different, over 't Ouderlingschap van den Secretaris, alles just en regt bevonden te hebben, ook dit disput, in die forma voor mij zou beslist worden. mijn symbolum blyft: *die opregt wandelt, wandelt zeker.*

Nu hebbe ik eenigzins mijnen pligt voldaan; maar strekt deezen gediensstelyk, om UWelEerw. te verzoeken my met een klein briefje te melden, of UEerw. weet hoe lange de vorstelyke Persoonen, zig op 't Loo, zullen ophouden, om mijne opwagting te kunnen maaken, En UWEerw. de visite te geven.

Voor 't overige verzoeken mijn eerbiedig compliment aan den Heere Prinse, Erfstadhouder, en Mevrouw haar Koninkl. Hoogheid, met die verzeeking, dat mijnen Eerwaardigen Vader, tot op zijn krankbed toe, van die vriendelykheid heeft gesproken, met de welke Hy voor twee Jaaren op 't Loo is verkwikt geworden. Vaarwel en vervolg te beminnen die zig noemt

WelEerwaarde heer en Medebroeder

Steenwyk

TT

23 Juny 1770

A. Rotterdam

P.S. het compliment van den Heer Secretaris.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrieff, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4: {1770 Rotterdam}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 29 juni 1773.

WelEdele Gestrenge Heer!

't Was ons ten uitersten aangenaam, uit de by ons altoos zeer gehonoreerde Letteren van UWelEd. Gestr. te mogen verneemen, dat het gering bewijs van onze agtinge voor zijn WelEerw. mijn Heer uw Vader, tot genoegen was overgekomen, gelijk we met deezen de vrijheid neemen zijn WelEerw. hartelijk danktezeggen, voor het toegezonden Oostersch Present, als mede UWelEd. Gestr. voor de genomen' moeite van ons, met zodane zeer verpligtende missive te verëeren. Ik hebbe ingevolge derzelver inhoud den Heere Secretaris doen participeren van het gezondene, die met deezen zijn vrindelyk compliment verzocht, en niet minder zijne danksegginge voor de attentie aan' zijn WelEdelen. Al eer[d]er zoude ik mijne verpligtinge hebben betragt, ten ware een zwaar acces in de borst, met andere ongemakken verzelt mij niet belet hadden te kennen rescriberen: Een acces van die consideratie dat voor eenigen tyd ben buiten mogelykheid geweest den Predikdienst te kunnen waarnemen.

[2] Ten deele gebeetert zijnde, was mijne hoope geweest, een reisje na 't Loo te doen, om aldaar mijn Heer, uw vader de visite te geeven. Edog het spoedig vertrek van Zyn D. Hoogheid van daar, na aldus, en eindelijk na den Haags heeft mij die reize doen staaken, en in gedagten gebragt, of zijn WelEerw. voor ditmaal, wel op 't Loo, geweest zij.

In vertrouwen, dat deeze reedenen zullen toereiken om mij by UWelEd. Gestr. te verschoonen, dat niet eer[d]er geandwoord hebbe, zo hebbe d'eere, na myn ootmoedig compliment Vzoegt te hebben aan zijn WelEerw. mijn Heer, uw Vader, En hartelyke beede van alle heil over zijn WelEerw. als mede Uw WelEd: Gestr. en respective familie mij te noemen met consideratie.

WelEdele Gestrenge Heer

Steenwyk

UWelEd. Gestr. ootmoedige

29, Juny 1773.

Dienaar

A. Rotterdam

P.S. Mijn Vrouw en kinderen Vzoeken hun respect met deezen te verzeekeren.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEdele Gestrenge Heer / De Heer en M^r / Roijer / Secretaris van Hun Ed. Groot / Moög. de Heeren Staaten van / Holland in / 's Hage / Franco / Zwolle

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 23 maart 1774.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

't Is uit consideratie van vrindschap, tot een gering bewijs van onze waare agting, dat ik d'eere hebbe UEerw. by deezen tepresenteren, een zuiglam, 't welke ik hope dat UEerw. zo wel aangenaam, als smakelijk zal zijn.

't Is onze hartelyke beede, dat UWelEerw. deezen met de by ons altoos gehonoreerde Familie in welstand zal aantreffen, gelyk Wy door 's Heeren goedheid, ons tot heden wel bevinden, terwijl ik onder beede van continuatie van allerlei heil, met alle hoogagtinge blyve

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder

UWelEd. Ootmoedige Dienaar

Arnoldus *Rotterdam*

Steenwijk

23 Maart 1774

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: {19} WelEerwaarde Geleerde Heer / De Heer / Roijer / Geagt Predikant inde Walsche / Gemeente, en Hofpreekker van / Zyn Doorl. Hoogheid den Heere / Prinse Erfstadhouder / enz, enz, enz. in 's Hage / Te / s'Hage / met een / zuiglam / Franco Amsterdam {*Rotterdam*}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 7 mei 1774.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Eindelyk is de voor my zo lastige, als kostbare Procedure ten einde gelopen. Ik neeme de vrijheid UWEerw. van den uitslag der zaken kennis te geven, met toezending van de Resolutie van de Heeren Staaten dezer Provincie, ter mijnen koste gedrukt. Ik bevele dezelve aan de attente Lecture van UWEerw. En verzoeken zijn D. H. den Heere Prinse Erfstadhouder van den inhoud dezer Resolutie kennis te geeven, en mynent wegen diep eerbiedig te presenteren, nademaal *En* de Boekjes van den Magistraat, *en* van mijne Partijen ten Hove gepresenteert zijn. Ik dank den God mijner goedertierenheid dat Hy my, gedekt heeft tegen de zo nodelooze als vergaande aanklagten van mijne Partijen, onder dewelke ik zolange heb moeten zugten, en dat Myne Heeren Staaten van Overijssel, En dus de Hoogste Regtbank dezer Provincie, verklaren dat *geene stukken van aanbelang ten mynen laste zyn bewezen gevonden, en van zeer veele imputaties my volkomen gezuivert hebbe*, enz.

Ik beveele mij in uwe Liefde en voorbidding, gelyk ik niet wensch, afte laten, dat het UWEerw. En alle de Uwen, welga, nog veele Jaaren [2] En blijve met consideratien

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder

UWelEerw: Ootmoedige

Dienaar

A. *Rotterdam*

Steenwyk

7. Meij: 1774.

P.S. Vzoeken mijn eerbiedig compliment aan de Heeren uw Zoons, niet twijffelende of UEerw. zal mij niet weigeren van de ingeslotene te laten bezorgen, zo aan de HH^E uwe Zoonen, als de HH^E van Swinderen, van Spaan, Nieuwland en Serruriere.

De H^E Secretaris Tuttel heeft mij den inhoud der missive door uw Zoon aan Zyn WelEd. geschreven, gecommuniceert.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4: {*Rotterdam*}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 13 januari 1776.

WelEerwaarde Heer, Geliefde Medebroeder!

Dat het UWelEerw, en uwen Huize, deezen Jaare en veel volgende welgâ, in allen opzichte, is de opregte wensch van My, en de Mynen!

Ik neem de vrijheid, UWelEerw. en de Heeren uwe Zoonen, toetezenden mijne sinodale Predikâtsie, op 't verzoek van 't synodus dezer Provincie, in 't licht gekomen. Ik verzoek tevens dat UWelEerw, dezelve gelieve in te zien; en dat ze UWEerw. eenige aangenaamheid en stigting zal geven. - Ik heb 'er twee gebonden Exemplaren bygedaan, met nedrig verzoek, om *een* derzelven aan zyn D:H. den Heere Erfstadhouder, en *een* aan zyn D. H. den Hertog, die my in 's Hertogenbosch, zo vriendlyk gerecipieert heeft, uit mijnen Naam, te presenteren. - UWEerw. zal in de Preek ontdekken, dat ik over de *orde des Heils*, my dermate heb geëxpliceert, dat derzelve nog twistziek, nog beledigende is.

Myne Huisvrouw, Zoon en Dochter verzoeken het compliment. Ik blijve met consideratie

WelEerwaarde Heer, Geliefde Medebroeder

Steenwijk

UWelEerw. Ootm. Dienaar

13. Januarij. 1776.

A. Rotterdam

P.S. Neem mij niet kwalijk, dat by deezen verzoeken dat uw Knecht, de inleggende, besorgen.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer / De Heer / Roijer / geacht Predikant in de Walsche / Gemeente, en Hofspreker van zijn / Doorl. Hoogh. den Heere Pinse / Erfstadhouder &c &c &c / in 's Hage / met een / Paketje. (A. Rotterdam.)

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 12 augustus 1777.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Met blijdschap verneem ik, dat zijn D. Hoogheid den Heere Prinse Erfstadhouder, en Mevrouw Haer K. Hoogheid, een reisje naar Friesland en Groningen, van zins zyn, te doen, En dus denkelyk Steenwyk, zullen passeren; zo neeme met deezen de vrijheid UWelEerw. met deezen te verzoeken, mij aangaande die voorgenomen reize, het nodig berigt te doen toekomen, ten einde occasie hebbe, Hunne Hoogheeden, by hunne doortogt, van mijne agting, eenigzins te kunnen verzeekeren:

Mogte ik deze gelegenheid daar zijnde, d'eer hebbe UErw: by my te kunnen ontfangen, en met uw bezoek verëert te worden; zulks zoude my en de mijnen, ten hoogsten aangenaam zijn. Immers dit is ons hartelyk verzoek. Zou het UWelEerw. niet wel doenlyk zijn, presenteer mijn Huis voor die geenen, welken ik, uit agting [2] voor UWEerw. met blydschap zal ontfangen.

Na verzekering van mijne agtinge, en Liefde groet van Vrouw en Kinderen, blyve met consideratie:

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

UWelEerw. ootmoedige Dienaar

en Medebroeder

A. Rotterdam

Steenwyk

den 12 Aug^s

1777.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4: {Rotterdam}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 23 augustus 1777.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

't Doet my leet, dat we ingevolge UWEerw. rescriptie. 't geluk niet zullen genieten, UWEerw. by ons te zien. - Ik verzoek de vrijheid van UWEerw. voor deszelfs vertrek van 't Loo. te belasten, met zijn D. Hoogh. voor te dragen, dat de beiden Predikanten van Steenwijk verzoeken, als mede myn Zoon, de hooge eer te mogen genieten, onze opwagting te mogen maken by zyn D. Hoogh. by deszelfs hoogst aangenaam arrivement te Steenwijk, die wy met veel verlangen met Haar. K. Hoogh. en de vorstelyke kinderen, te gemoet zien.

't Zou tevens aangenaam zijn, mogte ik het geluk hebben, dat zyne D. en Haare K. Hoogh. en verder aanzienlyk gevolg, eenige attentie gelieven te slaan, op een Eerpoort voor myn Huis, met het welke te schilderen, men een maandag, alhier begonnen is. De Schilder Renesse van Zwol vermeent dit een Meesterstuk te zyn; En die zyn E. zien werken, oordeelen dat het een stuk van smaak zy.

Dit oordeelde UWEerw. te moeten melden, om byaldien het te pas komt, daar van te spreken: Terwyl met byzondere hoogagting en het compliment van alle de mijnen, met veel haast, my noemen

WelEerwaare heer, Veelgeagte Medebroeder!

Steenwijk
23 August^s
1777

Observantissimus Tuus
A. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 en 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeer geleerde Heer, / De heer / J. Roijer / V.D.M. in de Walsche Gemeente / van 's Hage, en Hofpreeker / van zyn D.H. den Heere Prinsen / Erfstadhouder / thans op 't Loo. {Rotterdam}

Brief van J. van Battum aan J. Royer, 30 augustus 1777.

WelEerwaardig zeer geleerd Heer!

Hebbe de eer UWelEerw: zeer gel: toetezenden 3 Exemplaren van een Vers, in persoon door my aan Hunne Doorl: en Koningl: Hoogheeden overhandigt; In hope dat deeze vryheid door UWelEerw: Zeer Gel: niet kwalyk zal worden genomen, zo beveele mij op het eerbiedigst in UWelEerw: Zeer gel: gunstige protectie en teeken mij met alle ware agtinge

WelEerwaardig Zeer Geleerd Heer!

Steenwyk
den 30 Aug:
1777

UWelEerw: Zeer Gel: zeer
Ootmoedige Dienaar
Jans van Battum Rotterdam.

P:S: Myn Vader verzoekt veeler complimenten en zal in de volgende week schryven

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 beschreven, kant 2 t/m 4 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, september 1777.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Ik bedanke UWelEerw. ten hoogsten, voor de refelxie, op myne missive, aan UWelEerw. op het Loo toegezonden. De couranten, voor zo verre my bewust is, hebben van den Hertog en het kort verblyf van hunne Hoogheeden te Steenwijk geen melding gemaakt. Mijn Zoon heeft egter UWelEerw. met verzekering van onze agting, zyn gedigt toegezonden; gelijk ik thans d'eer hebbe, UWelEerw. te communiceren, dat ik benevens mijn Collega en Zoon op eene allervrindelijkste wijze, van Zyn D. en Haar Koninklyke Hoogheeden zyn gerecipieert geworden.

Myne aanspraak is, om 't gehoor der Vorstelyke Personen niet lastig te vallen, zeer kort geweest.

Na het compliment, in een kort gesprek ingewikkelt, behaagde zyn Doorl. Hoogheid te zeggen, dat nopens de Eerpoort voor mijn Huis geïnformeert was, en verders dat Hy terstond zou orde afgeven, om zagt te ryden 'en 'er attentie op zou geven, gelyk geschied is. Na het doorryden, heeft zyn Doorl. Hoogh. met luider stem believen zeer vriendelyk te zeggen "Myn Heer Rotterdam, ik ben U zeer verpligt voor de attentie, enz.

[2] Des anderen daags is myn Vrouw en Dogter naar 't oranje<woud> om de Vorstelyke Kinderen te zien, en op een aangenaame wijze verrast geworden; in het vertrek, daar Mevrouw de Prinses, benevens de drie vorstelyke kinderen waren. Myn Vrouw, zonder attentie te slaan, op haar K.H. voldaan, zullende terug keeren, als op gisteren Hunne Hoogheeden, in 't passeren door Steenwijk, gezien hebbende, en nu de vorstelyke kinderen, kreeg van een Dame voor andwoord, "dan ziet de Juff^w nu de Moeder met de drie kindertjes, dat is de Prinses, aan de welke zy als doe, hoewel vrij ontzet, haar teedere zegenwensch uitboesemde; die 't gelyk behaagde, te vragen of ik ook daar was, en een Edelman, zei by het uittreden uit het vertrek, dat zyn Hoogh. zeer voldaan was over de fraaje Eerboog, dewelke Hy voor mijn Huis gepasseert was.

Verzoek excus by aldien met dit verhaal te lastig mogt geweest zijn; als mede dat de vrijheid gebruike van een afschrift, door iemand ingesteld; hier by te voegen. te meer om dat de Schilder Reynes zo zeer gezet was om dit werk sierlyk uit te voeren; gelijk Hy te voren by 's Prinses inkomst te Zwol, gedaan hadde; en my Vozagt hadde deswegens te schrijven; En ziet dit was zyn laaste meesterstuk, als zijnde eenige dagen daar na, aan 't Huis van myn Zoon, door een beroerte aangetast, en na Zwol gevoert, aldaar overleeden.

[3] Misschien zal by retour van Hunne Hoogheeden, voor UWelEerw occasie zijn, om verder berigt te worden. -

Ik beveele, de belangen van mijnen Zoon, UWelEerw: zo veel mooglyk aan. Ik vertrouw op uwe welmeenheid. 't Zal my altoos aangenaam zijn, te mogen verneemen dat het UWelEerw, en hoogst geEerde Familie welga, Terwyl met consideratie, d'eer hebbe my te noemen:

Utrecht	WelEerwaarde Heer
in 't passeren	Veelgeagte Medebroeder!
den [opengelaten ruimte] September	UWelEerw. Ootmoedige Dienaar
1777.	Arn. Rotterdam

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4: {A Rotterdam / Steenwik}

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 12 februari 1780.

WelEerwaarde heer, Veelgeagte Medebroeder!

Van het voor mij smartelyk sterfgeval van mijne lieve Huisvrouw, hebbe ik UWEerw. kennis gegeven. Ik dagt als doe niet UWEerw. met deezen lastig te zullen weezen. Het besloten Testament tusschen my en haar Ed. opgerigt, is drie weeken, na der zelve overlyden, ingevolge styl en Praktyk

Locaal, door Burgemeesteren in tempore, en den H^f Burgem^f de Bock, loco Secretarii geopent. - Het verzoek van my was by die occasie, om het zelve spoedig te rug te ontvangen, na dat het zelve, behoorlyk zou zijn gevragt, ten Prothocolle van besloten Testamenten, en van mynen Zoon, om een Authentique Copie -

[2] Zulks niet geschiedende, hebbe my agt dagen daar na, by requeste geadresseert, op den 8 February, aan de Magistraat, met verzoek om den Secretaris, of die deszelfs plaats vervangt, te gelasten, om zonder uitstel, ten zelven dage, aan mijn verzoek te voldoen. -

Met gevolg, dat voor Appoinetement bekwam *“Aan het verzoek ten Requeste gedaan, zal zo spoedig mooglyk, namens uitterlyk binnen den tyd van driemaal vier en twintig uren worden voldaan.*

Hier in berustende, stonden we bedwelmt, als we twee dagen daarna een Resolutie ontvingen van dezelve Magistraat *“dat bij resumptie, ware gedelib[er]eert, het zelve tot de rugkomst van de Secretaris te seponeren, onder de Archiven van de stad. Enz*

[3] Hoe smartelyk mij dit valle, gepoveert te moeten blyven, van een Instrument, waar van myn tydelyk welvaren afhange, En dat wel, tot dat het den Secretaris zal lusten, weder te keeren, en aan my uit te reiken, kan UWEerw. begrypen; - Wy hebben 't derhalve dienstig geoordeeld, deezen avond eerbiedig adres te maken aan zyn D:H: en Heere Prinse Erfstadhouder, in hope van een gunstig Apostil.

Wy verzoeken ootmoedig aan UWEerw. van den inhoud deezes zyn D. Hoogheid zelve kennis te geven; En dan ten mijnen koste iemand aante stellen, die my gemelde Requeste met het appoinetement spoedig te rug bezorge, also UWEerw. zulks niet durve vergen.

[4] Na het compliment van mij en mijne kinderen, ook aan de WE.Gestr. heeren, uw Zoonen, En Mejuff^w uwe by ons zeer geëstimeerde Dogter, blyve met alle affectie:

WelEerwaarde Heer

Veelgeagte medebroeder

UWelEerw.

Ootm. Dienaar

A. Rotterdam

Steewwyk

12 Febry

1780

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrief, kant 1 t/m 4 beschreven.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 22 februari 1780.

WelEerwaarde Heer, Veelgeagte Medebroeder!

Al wederom moet ik UWEerw. lastig vallen, met te melden, dat tot heden zijnde *Petri*, of *Keurdag* van *Meenslieden*, wanneer men vertrouwd, dat een Secretaris present zal zijn, myn Testament nog niet heb bekomen; En dus 22 dagen, na de opening, alreede, daar van verstoken blyf. -

Ik vertrouw dat myn request, saturday agt dagen van hier aan zyn Doorl. Hoogheid, gezonden, gelyk mede myne missive aan UWEerw. wel zal overgekomen zijn. - Kan niet begripen, dat of myn Request, met een gunstig appoinetement, niet te rug ontvangen, of het geen regtmatic in het zelve, diep ootmoedig verzogt hebbe, [2] hoewel ik in 't allerminst niet twyffel; maar my volkomen verzekert houden, dat zyne Doorl. *Hoogh.* my Justitie zal doen weder varen. -

Is niet schreeuwend, myn waarde Medebroeder, dat iemand, om de absentie van een Secretaris moet berooft blyven van een instrument, aan het welk zyn tydelijk welvaren afhangt, en dat een Magistraat eerst by Appoinetement belooft, binnen drie maal 24 te zullen bezorgen; doch binnen dien tyd, goetvind zulks te seponeren onder de Archiven van de Stad, tot dat een Secretaris zal 't huis komen?

Hoe ik hier met Request op Request moet *bedelen*, om myn tractement; zal eerdaags aan zyn Doorl. Hoogheid, by aldien deeze week geen betaling ontfang, moeten blyken.

't Zal my aangenaam zijn, ik [3] verzoek 'er uEerw. vrindelyk om, van deezen aan Zyn D. H. den Heere Erfstadhouder te communiceren. Al wat ik voor zyn stoel nederleggen, moet waarheid zijn.

Na myn hartelijk compliment aan uw Respective kinderen verzogt te hebben, blyve met beede van 's Hemels gunste over UWEerw. en de lieve Uwen.

WelEerwaarde Heer

Veelgeachte Medebroeder

Steenwyk
den 22. Feby
1780

Uw WelEerw.
A. Rotterdam

P.S. myn Zoon heeft een Request van avond afgezonden, - Ik gis, dat zyn Hoogheid berigt geyscht heeft van de Magistraat, en Vzocht zo ja, voor nadere dispositie, gelyk billyk is klaar op te andwoorden.

Aantekeningen:

dubbelgevouwen, kant 1 t/m 3 beschreven, kant 4 blanco.

Brief van A. Rotterdam aan J. Royer, 29 februari 1780.

WelEerwaarde Heer, Veelgeachte Medebroeder!

Bedanke UWelEerw. voor des zelfs attentie, op mijne missiven; en deszelfs vrindelyk andwoord.

Vinde my verplicht UWEerw. met deezen te melden dat het Testament heden ontfangen hebbe, en voorleeden Saturdag, de *laatste zes agterstallige Vierendeelen Jaars* van mijn Tractement; zo dat nu aanbetaalt ben; en zyn Doorl. Hoogheid, niet behoefte klagtig te vallen.

Verzoeken HoogstgeEerde D. H. by occasie, hier van kennis te geven. Met de byzonderheden die het Rentampt, Rentmeester, Kerken en Torens, etc. aangaan, zal ik UWEerw. niet belasten, maar liever als beswaart met een dubbele dienst op morgen, my in uwe liefde aanbevelen, met bidding dat de Goede God, UWEerw. en de lieve Uwen [2] nog lange in zijne gunste, en voor smartelyke toevallen beware! - Voorts tekene my na cordiale groette

WelEerwaarde Heer

Veelgeachte Medebroeder!

Steenwijk
den 29 Feby
1780

UWelEerw:
Ootmoedige Dienaar
A. Rotterdam

[naschrift? niet op scan]

Aantekeningen:

dubbelgevouwen rouwbrief, kant 1 en 2 beschreven, kant 3 blanco, kant 4 adres: WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer / De Heer / J. Roijer / Zeer geacht Leeraar in de Walsche Gemeente, en Hofpreeker / van Hunne Doorl. en Koninklyke / Hoogheden - / in 's Hage / Franco Zwol.

Index

- Adama, Henricus. Predikant 27
 Amsterdam (Amst.) 14-16, 18, 19, 26, 30, 32
 Voorburgwal 19
 Anna van Hannover, prinses van Oranje.
 Regentes (haar Koninglyke Hoogheid, haar
 Kon: Hoogheid Gl. Mem., Haar Hoogheid,
 haare Doorlugtige Kon: Hoogheid,
 Vorstinne, Prinsesse Douariëre van Oranje,
 Koninklyke Moeder) 7, 9-14, 17, 20
 Battum, Jan van (Vader). Koopman 19, 30
 ----, Jans (J.) *zie* Rotterdam, Jans van Battum.
 ----, Johanna Rotterdam-van (vrouw, huisvrouw)
 7, 20, 22, 25, 27, 29-31, 33, 35
 ---- (mijner Vrouwen Moeder) 19
 Berteling. Professor 16
 Bethesda 21
 Binnevest 27
 Blauwkapelle 11
 Blomhert. Predikant 9, 10
 Bok (Bock), De. Magistraat, burgemeester 13,
 36
 Boskoop, Johannes. Predikant 16
 Breda 21, 22
 Brunswijk-Wolfenbüttel, Lodewijk Ernst hertog
 van (HEERE HERTOOGH, D.H. den
 Hertog) 25, 33
 Burmannia (Burmania). Generaal 10, 13-15
 Bijmholt (Bymholt), Theodorus. Predikant 13,
 14
 Cannegieter, heer 26
 Carolina, Wilhelmina. Prinses van Oranje
 (Mevrouwe de Prinsesse Carolinae) 14
 Chevallier, Paulus. Predikant, professor 16
 Coulon, heer 12
 Couperus, Petrus Theodorus. Predikant 11, 12
 Daniel 20
 Dedem, Johanna Philippina Sloet-van (Drostinne
 van Zalland) 20
 Den Bosch ('s Hertogenbosch) 33
 Den Haag (den Hage, den Haage, 's Hage, Hage,
 's Gravenhage) 7, 11, 12, 14, 15, 17, 21,
 23-25, 28, 29, 31, 33, 34, 37
 Deventer 27
 Dieren 12
 Eemnes 11
 Elsnerus, Gijsbertus Mattia. Predikant, professor
 16
 Enkhuizen (Enkhuisen) 16
 Ermel, Arnold (Arn.) van. Predikant 27
 Esgers, Johannes. Godgeleerde, professor 10
 Eyken, heer 16
 Fenema *zie* Venema.
 Fevegong, heer Ter 13
 Franeker (Franequer) 14, 25, 26
 Friesland 24, 33
 Gent, Van. Predikant 11
 God (Heere) 9-12, 17-22, 24, 32, 37
 Goes 18
 Grietman, heer 13
 Groningen 33
 Harlingen 19, 29
 Hasselt 20
 Heusden 19, 29
 Hoeufft van Ooijen, Sara Philippina Royer-
 (Mevrouwe) 7, 12
 Holland 26, 31
 Huffelt, mevrouw *zie* Vriesen, Hermanna
 Cornelia.
 Immannuël 17
 Irhoven (Irhovên), Willem van. Theoloog,
 professor 10
 Kampen 27
 Knock (Knok), Antonius. Predikant 11
 Koten 11
 Larreij, De. Secretaris 14, 15, 20-24
 Leeuwarden (Leeuwaarden) 19
 Leidsche Academie, de 10
 Loo, Het 26-31, 34, 35
 L'orma, D'. Predikant 19
 Luijken. Advocaat 26
 Masech 26
 Naarden 28
 Nebucadnezar 20
 Nederland (Vaderland) 9, 12
 Nehemia 20
 Nieuwland, heer 14, 32
 Noordwyk, heer Van 29
 Odoorn 11
 Oldemarkt 16
 Oranje, huis van (Doorlugtig Huijs van Oranje,
 Vorstelijke huis, Hoogvorstelyke Huis) 10, 12,
 14, 17, 20
 Oranjewoud 35
 Overijssel (Provincie) 16, 17, 20, 21, 26, 29,
 32, 33
 Paaslo 16
 Ratelband, Johannes. Professor 19
 Renesse (Reynes). Schilder 7, 34, 35

- Roo, De. Predikant 11
 Roos. Predikant 21
 Rotterdam, Arnoldus (A., Arn., Arnoldini, vader). Predikant 7, 9-12, 14-37
 ----, (dochter) 33, 35
 ----, Hendrik Gerard [zoon] 10
 ----, Jans van Battum (zoon) 7, 20, 22, 27-30, 33, 37
 ----, (vader) 30, 31
 Royer (Roijer), (dochter, Dogter) 24, 29, 36
 ----, familie 26, 29, 32
 ----, Jean (J.). Predikant 7, 9-12, 14-21, 23-37
 ----, Jean Theodore (zoon). Jurist 26
 ----, (zoon, zonen, zoons, zoonen) 19, 30, 32, 33, 36
 ----, (vader) 31
 Ruinen (Runen, Van. Burgemeester (Magistraat) 13
 Salland (Zalland) 18, 20
 Schrader, heer 26
 Schyer (Scheuer), heer 9, 12
 Semein(s) (Semeyns), Arend Brouwer. Predikant 27
 Serrurier (Serruriere), Johannes Jacob. Predikant (Den Haag) of Filip. Predikant (Amsterdam) 32
 Sloet tot de Haren 16
 Sloet tot Tweenijenhuisen, Arend. (Droste van Zalland) 20
 Snetlage. Predikant (Odoorn) 11
 Snetlage. Predikant (IJsselmuiden) 11
 Soesdijk (Zoesdyk) 10
 Souw, Van der *zie* Sowden.
 Sowden (Van der Souw), Benjamin Choyce. Predikant 11, 13, 16-18, 20, 23, 25, 28, 30
 Spaan, heer Van 32
 Steen, Van der. Predikant 16, 17
 Steenwijk (Steenwyk, Steenwik) 7, 11-15, 17-37
 Swinderen, heer Van 32
 Taats, Benjamin. Predikant 11-13
 Tuttel, J.S. Secretaris (secretaris) 13, 24-26, 29, 31, 32, 36
 ----, (broer) 22
 Twijzel (Wyzel) 11
 Tijken (Tyken), Jacobus. Predikant 16
 Utrecht 26, 35
 Vedder. Magistraat 13
 Velsen, heer 28
 Venema (Fenema), Herman. Predikant, godgeleerde, professor 11
 Vogelzang. Burgemeester 13, 28, 30
 Vriesen, Hermanna Cornelia van Huffel tot Verburg (mevrouw Huffelt, Mevrouw de Drostinne Douairière) 29
 Weilburg 14
 Werdenvier, heer 16
 Wilhelmina van Pruisen. Prinses van Oranje (Koninkl. Hoogheid) 7, 13, 14, 18, 26, 29, 31, 33-35
 Willem IV, prins van Oranje. Stadhouder (Zyne Doorlugtige Hoogheid G M, Heere Prinse Erfstadhouder, Prins, Doorlugtigen Vader) 7, 9, 13, 15, 17, 18
 Willem V, prins van Oranje. Stadhouder (Heere Prinse Erfstadhouder, Zyne Doorl. Hoogheid, Vorst) 7, 14, 15, 17-25, 27-37
 Wolfenbuttel 14
 Woldt, heer V.V.E. 15
 Woudsend (Wouds-end) 11
 Wyzel *zie* Twijzel.
 IJsselmuiden (Ysselmuiden) 11
 Yssendyken 11
 Zuilen (Zuylen) 7, 10, 11
 Zwartsluis (Swartsluis) 11, 13
 Zwolle (Zwol) 7, 20, 21, 27-29, 31, 34, 35, 37

Eerder is in deze serie verschenen:

1	DIERBARE LAURA Brieven van Rudolf Sandberg 1823 – 1830	14.-
2	HOOGH WEL GEBOREN HEER EN NEEF Brieven van de patriot Adolf Warner van Pallandt tot Zuthem 1782 – 1787	8.-
3	NAAR PARIJS Een reisverslag van enige Zwolse heren naar de Franse hoofdstad in 1777	7.⁵⁰
4	LIEVE NAATJE Brieven van Elsje Feith aan Naatje Siertsema, en andere familieleden	8.⁵⁰
5	EENE REYSE NA VLAANDEREN EN BRABAND Een reisverslag van Lambertus Nilant uit 1768	8.⁵⁰
6	AEN ALLE VRINDEN MET RESPECT Correspondentie van familie Nilant 1698 - 1762	9.-
7	VAN FOLIO TOT DUODECIMO Negen particuliere Zwolse bibliotheken	10.-
8	VERLOREN HUISELIJK GELUK Gedichten en overpeinzingen 1795 - 1817	7.⁵⁰
9	BANKROET De ondergang van Johan Willem Simon baron van Haersolte 1810	17.⁵⁰
10	GELIEVE HET DAER HEEN TE DIRIGEREN... De brieven van Willem V aan Arend Sloet tot Tweenijenhuisen 1771 - 1785	9.-
11	ALLER TREFFENDST EN STOUT De huwelijksreis van J.C. baron van Haersolte naar Duitsland, Zwitserland en Italië in 1837	6.-
12	BROEDER IN APOLLO Brieven en alba amicorum van Zwolse dichters 1800 - 1840	12.-
13	EEN GROTE TOUR Hendrick Jordens in Engeland, Frankrijk, Zwitserland en Duitsland 1684 - 1685	10.-
14	LEVENSBERICHT De autobiografie van J.F. Serrurier 1771 - 1844	11.-
15	EEN HELE COURANT De correspondentie van de familie Bangeman 1804 - 1881	11.-
16	REISEBOEK Vijftien reisverslagen van de jonge graaf van Rechteren Limpurg 1804 - 1813	8.-
17	DE GEWIGTIGSTE GEBEURTENISSEN Het studentendagboek van Adolph F.L. graaf van Rechteren Limpurg 1814-1817	12.-
18	OVER GROTE KEIEN NAAR PARIJS De huwelijksreis van graaf van Rechteren Limpurg 1824	7.-
19	LIEVE PAPA! Brieven van W.B. Blijdenstein, bankier te Londen aan B.W. Blijdenstein, bankier te Amsterdam 1895-1907	14.-
20	AANGENAME RENCONTRES Drie reisherinneringen aan de Rijn 1821, 1840 en 1865	8.-
21	PERROKIETEN EN PAPAGAYEN, PAPAIJERS EN PISANGS Een reis om de wereld 1824 - 1826	7.-
22	SCHOUWPELEN Een reis naar de Middellandse Zee 1834	8.-
23	HET ANKER WORDT GELIGT Brieven vanuit de hele wereld van J.C. baron van Haersolte 1824 - 1834	14.-
24	HERINNERINGEN AAN DUITSLAND Harzgebergte 1856, Taunusgebergte 1872, Baden-Baden 1902	9.-
25	EN ROUTE Drie reisjournalen van Rudolphina gravin van Rechteren 1827, 1836 en 1838	9.⁵⁰
26	EER EN LUISTER Het proces om de havezate Haerst 1786 - 1803	9.⁵⁰
27	TAL VAN BERGEN EN BOSSCHEN Een reis naar Saksen, Bohemen en het Thüringerwoud 1876	8.-
28	GEFNUIKTE AMBITIES Geen geld en eer voor onwettigen 1834-1900	10.-
29	EEN WAARLYK PRACHTIG LANDSCHAP Een reis door Graubünden en Glarus 1875	8.-
30	AFGEZEIJLD Een commissie naar Staats-Vlaanderen 1783	7.-
31	ONBESCHRYFELYK GROOTSCH Een wandeling door Zwitserland 1869	9.-
32	WILDROMANTISCH Een tocht door Beieren, Tirol en Oostenrijk 1878	8.-
33	EEN ALLERDROEVIGST TREURTONEEL Een mislukte reis naar Noord-Amerika 1783	7.-
34	EEN ONAFHANGELIJK WIJS EN ALMAGTIG WESEN De geloofsbelijdenis van Margaretha Isabella van Ittersum tot Relae 1801	10.-
35	TOT LOSSER GEKOMEN Het notitieboek van Aleida Leurink 1698-1754	15.-
36	'T IS EENE TOOVERWERELD Een bezoek aan de wereldtentoonstelling te Wenen en een tocht in Salzkammergut door Mattheus van Delden 1873	8.-

37 EEN AANBLIK EENIG IN ZYN SOORT	Mattheus van Delden in Tirol en in het noorden van Italië 1868	10.-
38 s'LANDS WIJZE, s'LANDS EER	Beschrijving van Londen, Wight en Noord-Wales door Mattheus van Delden 1879	9.-
39 REIJSJES NA MUNSTERLAND	Floris Willem Sloet tot Warmelo, 1776; Hendricus Octavius Feith, 1814 en 1817; Adrien Jean Elisa van Bevervoorden, 1834	9.⁵⁰
40 ONGEMEENE LIEFDE EN GENEAGENTHEYT	Hendrik Berents' journaal van zijn reis naar de Doopsgezinde Broeders in Pruisen, 1719	Digitale uitgave 5.-
41 THEE DRINKEN	Het dagboek van Steven van Delden en Aleida Catharina Houck, 1812-1824	Digitale uitgave 5.-
42 REIZEN VOOR GENOEGEN	Een reisje van Aleida van Delden door België en langs de Rijn, 1856, en van Mattheus van Delden door België, 1863	Digitale uitgave 5.-
43 DEN TOESTAND DER BOSSCHEN	Een studiereis van J.H.G. Jordens door Duitsland ten behoeve van de bosbouw in Oost-Indië. 1854-1855	Digitale uitgave 5.-
44 VERDER! IMMER VERDER!	Een bezoek van Mattheus van Delden aan het kleine eiland Helgoland. 1877	Digitale uitgave 5.-
45 GEGROET	Gedichten van Hermannus Gerhardus Gregorius Overbeek. 1880	Digitale uitgave 5.-
46 DICHT-LUIJM	Een verzameling van mengeldichten door Willem de Lille. 1774-1781	Digitale uitgave 5.-
47 DE NIEUWE WERELD	Een vakantiereis van Willem van Haersolte naar Noord-Amerika. 1904	Digitale uitgave 5.-
48 MIJN' LIER	De gedichten van Hendrik Gerhard Kronenberg. 1797-1819	Digitale uitgave 5.-
49 GETROUWE AANKLEVERS VAN 'T HOOGVORSTELYK HUIS	Brieven van A. Rotterdam, perdikant te Zuilen en Steenwijk aan J. Royer, hofpredikant van stadhouder Willem V. 1752-1780	Digitale uitgave 5.-

O V E R I J S S E L S E H A N D S C H R I F T E N

Te bestellen bij Streng, Woesterweg 5, 8162 RW EPE
Tel.: 0578 614388. E-mail: jcstreng@planet.nl